

flacăra

anul XXXIII
20 (1509)
VINERI
18 MAI
1984

săptăminal editat de frontul democrației și unității socialiste

CEAUȘESCU - ROMÂNIA - PACE!

Vizita de prietenie a președintelui **NICOLAE CEAUȘESCU**, împreună cu tovarăsa **ELENA CEAUȘESCU**, în Republica Arabă Siriană

(paginile 2 și 3)

Dinbovița, în București

Capitala și-a depășit simbolul?

(paginile 12 și 13)

Trei moduri de a trăi starea de țaran; la Institutul Agronomic din Timișoara, la I.A.S. Pantelimon și la Intreprinderea „Sinteza” din Oradea

(pagina 8)

Iubirea de frumos Elogiul limbii române

În cartea sa *Unterwegs zur Sprache*, în drum spre limbă, Heidegger reia o poezie a lui Stefan George în care acesta spune: *Kein ding sei wo das wort gebriecht* — Nu există lucru unde nu ajunge cuvântul unde n-a pătruns cuvântul încă este întuneric.

Ne poate înconjura o lume de plante și vietăți ne pot cutreiera zgudui stări sufletești dureri sau bucurii dar că toate acestea n-au fost lecuite exprimate în cuvânt ele nu există încă pentru noi, ne pot distruge sau înălța lăsându-ne fără roadă fără folos fără putinta de-a ne fi prilej de izbăvire de vietuire nepieritoare.

Este exprimat în limba română tot ce se știe despre ființa umană în adâncurile ei insondabile? Vom spune nu de la început. Dar care limbă de pe pământ poate avea această pretenție altfel decât ca aspirație?

Drumul anevoios de a exprima în limba maternă ceea ce este vital pentru ființa omului vietuind într-un anume loc revine rostirii poetice care îl poate cuprinde și pe un prozator sau filosof. Dacă nu sint exprimate într-o limbă adevărurile fundamentale cu adaosul de finisare din generație în generație cei care o vorbesc-acea limbă fie că îi păstrează la un stadiu de civilizare înapoiat la o dimensiune etică nelucrătoare fie că îi silește pe cei înzestrați să recurgă la alte limbi pentru a se înavuți. Numai acolo însă limba se înavuțește unde trăirea valorilor spirituale ale altor limbi devine creatoare și se preface în expresie trăită autentică. Poetii

(Continuare în pagina 14)

IOAN ALEXANDRU ■

TRASEELE PĂCII,
PRIETENIEI
ȘI COLABORĂRII

O întâlnire în spiritul tradiționalei prietenii

Vizita de prietenie a președintelui Nicolae Ceaușescu,
împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în Republica Arabă Siriană

Marcind un nou moment în dezvoltarea dialogului rodnic la nivel înalt, oglindind dorința de extindere și adâncire a tradiționalelor relații româno-siriene, în zilele de 10 și 11 mai tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu au efectuat o vizită de prietenie în Republica Arabă Siriană, la invitația secretarului general al Partidului Baas Arab Socialist, președintele Republicii Arabe Siriene, Hafez Al-Assad, și a doamnei Anisse Al-Assad.

Ceremonia sosirii înalților soli ai poporului român a avut loc pe Aeroportul internațional din Damasc, împodobit sărbătorește cu drapelul de stat al României și Siriei, care încadrau portretele președinților Nicolae Ceaușescu și Hafez Al-Assad. Pe mari pancarte se puteau citi cuvinte de bun venit adresate înalților oaspeți. Pe aeroport se aflau numeroși locuitori ai Damascului, care au exprimat simpatia și stima deosebite nutrite de poporul sirian prieten față de poporul

român, față de președintele Nicolae Ceaușescu, apreciat și aici, ca pretutindeni în lume drept o proeminentă personalitate a lumii contemporane, luptător neînfricat pentru înțelegere și cooperare între toate statele, pentru salvarea Păcii mondiale, pentru dezarmare.

Avionul prezidențial a aterizat la ora 12,20, ora locală. La scara avionului, înalții soli ai poporului român sînt întâmpinați cu deosebită cordialitate de președintele Hafez Al-Assad și doamna Anisse Al-Assad. În semn de salut sînt trase 21 de salve de artilerie.

Președintelui Hafez Al-Assad îi sînt prezentate oficialitățile române: tovarășii Gheorghe Oprea, prim viceprim-ministru al guvernului, Ion M. Nicolae, viceprim-ministru al guvernului, Ștefan Andrei, ministrul afacerilor externe, celelalte persoane oficiale. Tovarășului Nicolae Ceaușescu, tovarășei Elena Ceaușescu li se prezintă personalitățile siriene aflate pe aeroport.

Pe aeroport se mai aflau Grigore Comartin, ambasadorul României la Damasc,

și Hayssan Barakat, ambasadorul Siriei la București.

Un grup de copii oferă președinților Nicolae Ceaușescu și Hafez Al-Assad, tovarășei Elena Ceaușescu și doamnei Anisse Al-Assad buchete de flori — simbol al ospitalității poporului sirian.

Președinții Nicolae Ceaușescu și Hafez Al-Assad răspund cu prietenie manifestărilor de simpatie adresate de mulțimea aflată pe aeroport, care flutură stegulețe românești și siriene care aclamă îndelung „Trăiască România și Siria!”, „Bine ați venit!”

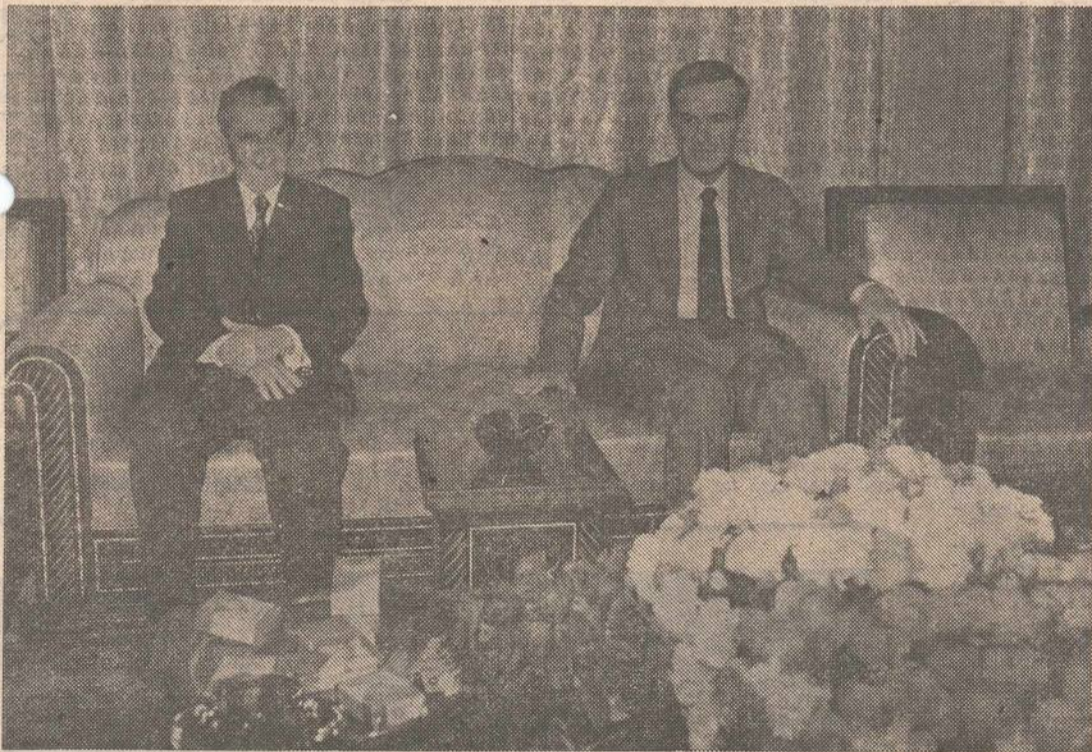
În această atmosferă entuziastă, președinții Nicolae Ceaușescu și Hafez Al-Assad, tovarășa Elena Ceaușescu și doamna Anisse Al-Assad iau loc în mașinile oficiale, îndreptându-se spre Damasc. Pe străzile Damascului se întîlnește aceeași atmosferă festivă. Drapelele românești și siriene flutură pe marile artere, unde numeroși cetățeni aclamă pe șeful statului român. Întregul popor sirian își exprimă satisfacția de a avea din nou ca oaspete drag un prieten apropiat, con-

vingerea că actuala rundă de convorbiri româno-siriene la nivel înalt se va solda cu rezultate dintre cele mai fructuoase pentru ansamblul raporturilor bilaterale, că noua întîlnire dintre președinții celor două țări va da un nou impuls colaborării dintre România și Siria în cele mai diverse domenii și conlucrării rodnice dintre cele două țări pe arena internațională.

În aceeași zi, au început la Damasc convorbirile oficiale între tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, și Hafez Al-Assad, secretar general al Partidului Baas Arab Socialist, președintele Republicii Arabe Siriene. Din partea română au participat la convorbiri tovarășa Elena Ceaușescu, prim viceprim-ministru al Guvernului Republicii Socialiste România, Gheorghe Oprea, prim viceprim-ministru al guvernului, Ion M. Nicolae, viceprim-ministru al guvernului, Ștefan Andrei, ministrul afacerilor externe, Constantin Mitea, consilier al președintelui Repu-

și înțelegeri reciproce dintre România și Siria

TRASEELE PĂCII,
PRIETENIEI
ȘI COLABORĂRII

blicii Socialiste România, Grigore Comarțin, ambasadorul țării noastre la Damasc, Marcel Dinu, director în Ministerul Afacerilor Externe. Cei doi șefi de partid și de stat și-au exprimat satisfacția pentru dezvoltarea multilaterală a raporturilor de prietenie și cooperare dintre România și Siria, pe linia intereselor celor două țări și popoare, cauzei păcii și colaborării internaționale. A fost exprimată hotărârea de a se acționa în continuare pentru soluționarea tuturor problemelor legate de intensificarea și dezvoltarea pe mai departe a colaborării și cooperării în înfișarea unor obiective economice și de interes comun.

În cadrul convorbirilor, desfășurate într-o atmosferă de caldă prietenie și înțelegere reciprocă, caracteristică bunelor raporturi statornicite între țările, partidele și popoarele noastre, s-au discutat principalele probleme care confruntă lumea de astăzi. Șeful statului român a arătat că problema fundamentală este oprirea cursei înarmărilor, trecerea la dezarmare și reducerea armamentului nuclear până la eliminarea sa completă. Un loc impor-

tant în cadrul convorbirilor l-a ocupat, totodată, situația economică actuală, măsurile financiare și dobinzile excesiv de mari, care au împovărat și mai mult țările în curs de dezvoltare, au dus la o înclaudare și mai mare în viața internațională.

În continuarea vizitei, tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarăsa Elena Ceaușescu au luat parte, joi, la un dineu oficial oferit în onoarea înalților oaspeți români de Hafez Al-Assad, secretar general al Partidului Baas Arab Socialist, președintele Republicii Arabe Siriene, și doamna Anisse Al-Assad. În timpul dineului, desfășurat într-o atmosferă de caldă cordialitate și prietenie, cei doi președinți au rostit toasturi. În cuvântul său, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus printre altele: „Acționăm pentru transformarea regiunii în care trăim — a Balcanilor — într-o zonă a păcii și colaborării, fără arme nucleare și fără baze militare străine. Sprijinim realizarea unor asemenea zone denuclearizate și în alte părți ale Europei și ale lumii. (...) Ne pronunțăm ferm pentru așezarea relațiilor dintre state pe

principiile deplinei egalități în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne”.

În cadrul noii runde de convorbiri de vineri dimineața, reprezentanții celor două părți în Comisia mixtă guvernamentală de cooperare economică și tehnicoștiințifică româno-siriană au informat pe președintele Nicolae Ceaușescu și Hafez Al-Assad despre discuțiile purtate și înțelegerile convenite în aceste zile în vederea soluționării problemelor legate de dezvoltarea în continuare a colaborării și cooperării economice, precum și cu inițierea a noi acțiuni privind amplificarea cooperării și creșterii volumului schimburilor comerciale.

În comunicatul comun cu privire la vizita de prietenie efectuată în Siria de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, și tovarăsa Elena Ceaușescu s-a arătat printre altele că cele două părți reafirmă convingerea lor că lichidarea subdezvoltării și instaurarea unei noi ordini economice

internaționale, de natură să asigure fiecărei națiuni condițiile necesare de dezvoltare liberă și de progres, reprezintă una din problemele fundamentale ale lumii contemporane.

Vizita înalților soli ai poporului român în Siria s-a încheiat vineri la amiază. La plecarea de pe Aeroportul din Damasc cei doi președinți au răspuns cu căldură manifestărilor de prietenie ale locuitorilor capitalei siriene. Într-o atmosferă plină de entuziasm a avut loc ceremonia oficială a plecării înalților soli ai poporului român. La despărțire, președintele Nicolae Ceaușescu și Hafez Al-Assad și-au exprimat din nou deosebita satisfacție pentru convorbirile avute, pentru întâlnirile la nivel înalt, devenite tradiționale, pentru spiritul de prietenie și înțelegere reciprocă ce caracterizează raporturile dintre România și Siria.

În aceeași zi, tovarășul Nicolae Ceaușescu împreună cu tovarăsa Elena Ceaușescu s-au întors în patrie.

OPREA GEORGESCU ■

În atenție, modernizarea bazei tehnice a agriculturii

PATRIA,
CABINETUL DE LUCRU
AL PREȘEDINTELUI

● Intilnirea de lucru a tovarășului Nicolae Ceaușescu cu cadre de conducere din domeniul cercetării, proiectării și producției de mașini agricole ●

Marți, 15 mai 1984, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a analizat, în cadrul unei vizite de lucru la Institutul de cercetări, proiectări și inginerie tehnologică pentru mecanizarea agriculturii de la Băneasa, stadiul realizării unor mașini agricole moderne, de mare randament și de mare tehnicitate, al modernizării în ansamblu a sistemelor de tractoare și mașini agricole necesare sporirii gradului de mecanizare a tuturor lucrărilor agricole, de la pregătirea patului germinativ și semănat și pînă la recoltat și eliberarea terenului de resturi vegetale. Vizita de lucru se înscrie în ansamblul preocupărilor constante, perseverente ale secretarului general al partidului pentru modernizarea bazei tehnice a agriculturii, pentru continuarea îmbunătățirii a mecanizării agriculturii, perfecționarea și modernizarea mașinilor și agregatelor, creșterea fiabilității lor, extinderea tipizării și modularii acestora, în condiții de eficiență sporită, necesară.

Tractorul de 65 CP trebuie să rămână și pe mai departe tipul de bază în agricultură. Citeva îmbunătățiri se cuvin făcute și acestuia, în special la motor și în reducerea greutateii sale.

Au fost examinate, de asemenea, mașini și utilaje destinate prelucrării solului și executării lucrărilor de întreținere. Rețin atenția familia de pluguri cu lățime de lucru variabilă, agregatele pentru semănat, împrăștiat îngrășăminte și erbicide, sapele rotative etc. La semănători s-a solicitat să fie adoptate soluții simple și eficiente, care să permită însă înlăturarea deficiențelor în timpul însămînțării, înfundării tuburilor și, deci, eliminării golurilor pe rînd! Un loc aparte au ocupat combinele de recoltat păioase și porumb. Combinele de porumb execută atât recoltatul, cât și depănșutul și tocatul masei verzi. Îmbunătățiri substanțiale au survenit și la combinele de recoltat floarea-soarelui, cartofi, fasole sau furaje. La com-

binele autopropulsate de 150 CP s-a cerut sporirea puterii motoarelor cu 10-15 CP, a rezistenței benzilor de lucru și a măririi duranței lor. A fost examinată în continuare și gama de instalații și agregate menite să mecanizeze lucrările din sectorul zootehnic. S-au prezentat parametrii tehnici și calitativi ai unor utilaje ce urmează să fie extinse în cadrul complexelor zootehnice și avicole. Acestea au ajuns la un grad de tipizare de circa 90 la sută. Este vorba de instalații fixe sau mobile pentru muls mecanizat, agregate de distribuirea hranei, a apei, de colectare și eliminare a dejecțiilor animale. Experiența bună a unor unități agricole în utilizarea biogazului pentru a-și asigura necesarul de energie trebuie extinsă și generalizată, s-a spus cu acest prilej.

S-a analizat și stadiul realizării unor remorci multifuncționale, de mare capacitate, tipizarea acestora. Celor două tipuri de remorci de 5 și 7 tone trebuie să li se

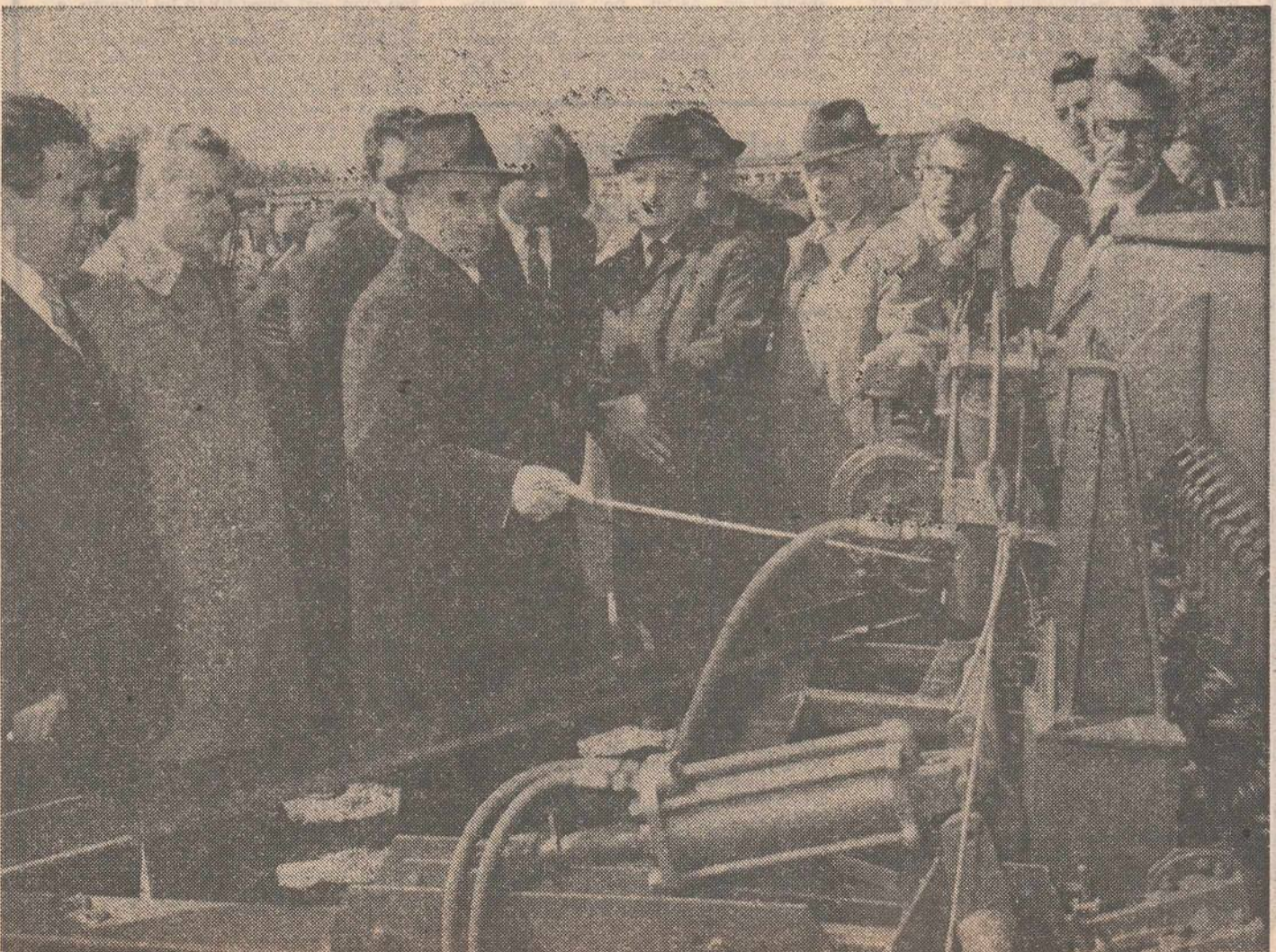
adauge remorci mici pentru sere și solarii. Secretarul general a indicat să se mențină în fabricație remorcile ușoare, simple, funcționale, cât și cisternele suplimentare necesare în transportul laptei, apei, carburanților, produselor chimice lichide. Directorul tehnic al Grupului industrial de mașini agricole, Petre Șerbănescu, informează că la întreprinderea „Semănătoarea” din Capitală s-a trecut la traducerea în viață a indicațiilor primite în timpul recente vizite de lucru. Se va trece la reducerea numărului de unități care participă la producția de mașini agricole, valorificându-se experiența unităților cu tradiție în domeniu. Întreprinderea „Semănătoarea”, prin noua concepție de organizare și conducere a producției și a muncii, trebuie să cunoască o transformare radicală, devenind astfel comparabilă cu unități repute din străinătate.

DORIN SĂLĂJAN ■

La vizita de lucru au participat tovarăși din conducerea partidului și statului nostru, precum și cadre de conducere din institutele de cercetare, proiectare și inginerie tehnologică, din întreprinderi specializate în fabricarea mașinilor agricole. Directorul institutului, Pavel Babiciu, prezintă asistenței obiectivele și sarcinile majore care au stat și stau la baza necesității modernizării rapide și eficiente a gamei de tractoare și mașini agricole, a utilajelor și agregatelor destinate executării ansamblului de lucrări agricole în timp oportun, în perioadele optime și, cu deosebire, în perioada cînd o cere tehnologia fiecărei culturi în parte.

Specialiștii vizează reducerea de la 127 la 86 a numărului de tipuri de utilaje, în speță restrîngerea gamei celor pentru arături și pregătirea terenului, pentru executarea lucrărilor de întreținere a culturilor. În același timp, a sporit de la 7 la 30 numărul agregatelor capabile să execute mai multe lucrări la o singură trecere, pentru reducerea consumurilor specifice de carburanți și lubrifianți, pentru reducerea tasării pămîntului și, desigur, și pentru creșterea productivității muncii în ansamblu. Președintele Academiei de științe agricole și silvice, Tiberiu Murșan, prezintă câteva tehnologii moderne ce se vor utiliza în cultura cerealelor păioase, a porumbului și plantelor furajere.

Secretarul general al partidului a cerut să se stabilească foarte exact ce tipuri de tractoare se vor folosi la fiecare lucrare, în mod distinct, recomandînd conceperea unor agregate cu un mai mare grad de complexitate, care să permită efectuarea concomitentă a mai multor lucrări. Prin urmare, s-a cerut tipizarea și modernizarea producției de tractoare. De altfel, la expoziția realizată în incinta institutului s-au expus câteva prototipuri. Tractorul de 100 CP se dovedește deosebit de eficient într-o serie de lucrări. La tractorul de 180 CP secretarul general a cerut să se facă unele modificări, indicînd să fie utilizat doar la lucrările grele de desfundat, scarificat terenul, săpări de canale și lucrări de îmbunătățiri funciare.

flacăra

PENTRU MINTE, INIMĂ ȘI LITERATURĂ

Poezii ■ Interviuri ■ Note ■ Cronici ■ Eseuri ■ Poezii ■ Interviuri ■ Note

ȘERBAN CIOCULESCU:

„Sînt optimist, mă simt bine între aceste generații cu atîtea talente“

obiect de cult, un cult care ocupă, cum se vede, un secol întreg.

— Socotîți deci că posteritatea lui Eminescu se întemeiază numai pe această faimă conjuncturală? Oare nu priviți lucrurile de pe o poziție restrictivă?

— Sigur că posteritatea lui are și alte temelii. Nu asupra legitimității acestei posterități am vrut să mă pronunț. Găsesc însă că influența lui literară e mult mai mică decît a lui Caragiale. Influența lui se face tot mai mult simțită în zilele noastre. Și asta pentru că la Eminescu nu poezia este obiectul celei mai mari admirații, ci totalitatea, vastitatea, ca să nu spun enciclopedismul preocupărilor lui. Avea o cuprindere intelectuală cu adevărat foarte mare, care l-a făcut pe Maiorescu să-l numească cea mai înaltă întrupare a inteligenței românești. Dar dincolo de asta, azi nu se mai pot face versuri în felul lui Eminescu. Poezia contemporană respinge muzicalitatea, claritatea mesajului, versificația clasică, socotindu-le depășite. În vreme ce umorul lui Caragiale, fără să dea tipare perisabile, ca acelea ale poeziei lui Eminescu, e încă generator măcar de imitație, mai palidă sau mai strălucită.

— Chiar dacă și despre Eminescu se scrie încă mult, fenomenul resuscitării interesului pentru opera lui Caragiale e totuși mai spectaculos și asta, în primul rînd prin noutate. Au apărut o seamă de cărți în care autorul SCRISORII PIERDUTE este citit cu alți ochi, este disecat cu instrumente noi. Cum apreciați acest fapt?

— Într-adevăr, în ultima vreme Caragiale este obiectul unor cercetări pe baza metodelor critice importate din Occident: semiotica, cercetarea matematică. Am citit de curînd un articol al lui Solomon Marcus și un altul al lui Al. George în care se vorbește de cartea tinărului critic Florin Manolescu — Caragiale și... Caragiale. Acesta din urmă pomenește, la Caragiale, de „jocuri cu mai multe strategii“, ca și cum Caragiale ar fi avut din primul moment în vedere anumite direcții. Or, el, ca orice scriitor mare, a evoluat, a devenit în timp. Dar acesta e

(Continuare în pagina 15)

TANIA RADU ■

O poetă, o conștiință: Maria Banuș

Fotografie de PAUL AGARICI ■

Portret în oglindă

Trecînd de pe un țarm (stilistic) pe altul — respectiv de la *Tara fetelor* (1937) la *Toțmai ieșeam din arenă* (1967) și următoarele — poezia Mariei Banuș a ales să străbată vadul cu pasul, cu convingere, cu convingerea celui care simte pămîntul sub tălpi. Certitudine incontestabilă sub raport civic, social, intrucît *Versuri alese* (1953) și *Se arată lumea* (1953) clamează, cum se știe, sincronizarea la imperativele de acest ordin ale vremii.

O identitate nubilă își descoperă poeta în *Tara fetelor*, desfoliînd-o voluptuos și crud, pînă la miezul de țipăt al ființei; o identitate matură, cu clar-obscurități vespérale, e redescoperită o dată cu „ieșirea din arenă“. *Toțmai ieșeam din*

Cîntec de legănat genunchii

Din volumul de debut, *Tara fetelor*, apărut în 1937, despre care Maria Banuș însăși spune că ar fi fost „o explozie de lirism, ca un țipăt întretăiat, candoarea senzuală, revelația dureroasă și extatică a lumii, ce se cereau imperios exprimate“, am ales unul din poemetele care ilustrează cel mai fidel aceste marturisiri.

Să nu țipați, genunchii mei.
Drum cu ferigi de nopți, de ploaie.
Genunchi de fier cum vă indoie?
Vă min spre el ca pe doi miei.

Pe drumul negurii vă-mping.

Vă vor lua poate între ei
genunchi ce string, zvîcnind și grei,
ca nopțile de astrahan.
Și licurici de pași se sting.

Să nu țipați, genunchii mei.

arenă (1967) este ceea ce se numește — cu o îndeajuns de tocită imagine — o „placă turnantă“ în lirismul poetei. După *Diamantul* (1965) și revelația „clarvizionului agonice“, poezia Mariei Banuș se întoarce, pe o altă treaptă a spiralei, către conturul încăpător, înfinit, al universului intim: „Ce lacomă eram, / Îți ceream o vultură, un salt, o disonanță, / o cădere în gol, o-nălțare la ceruri, / o străfulgerare albă și neagră, / un dans complicat, violent al ideii. // Acum, îmi plimb miinile ca o oarbă / pe conturul craniului tău, / și spun: un nas, o ureche, o gură... / Doamne, sint fericită“. (*Ce lacomă eram*). Reculul e amplu, dar elastic, repede stins într-o șoptită conjurare: „Stai acasă, i-am spus / speriatului, zburlitului suflet, / ce semăna cu o pasăre jumulită, / ... / Stai acasă, i-am spus, dacă te sperie piața, mașinile...“ (*Agorafobie*). Lirismul rece-justificativ reconsideră vechile patetisme, evitînd o poezie propriuzisă a proceselor de conștiință, dar adăugînd o anume gravitate, de esență morală, noii etape poetice: „Ei, da, nu-i ușor / să fii călăreț și calul și spada / să fii și satira, să fii și balada / ... / Sub vreme să fii și să-i fii ziditorul“. (*Prezență*)

Ochi în ochi cu sine însăși, într-o neclintită, curioasă pîndă (ipostază de o acută modernitate, de altfel, din care concretește o întregă direcție a poeziei actuale) poeta urmărește aventura identității, cînd eticînd cu umoare calm-bilanțieră (*Toțmai ieșeam din arenă*), cînd exorcizînd neliniștea prin viziuni grotesc-onirice (eul este „o arătare barocă, / în unduire suplimentară“ — *Străin*).

Tema măștii („conturul duos al melonului meu de clovn feminin“) este prezentă în acest volum (*Mimul, Variantă cu centaur*), dobîndînd adîncime și reflexe existențialiste abia în *Portretul din Fayum* (1970). Poezia se apleacă acum și mai mult deasupra rîului-timp, resimțîndu-l acut curgerea și exersîndu-se în viziuni ale trecerii (*Caleașca, Portretul din Fayum, Velințe*). O cinică voluptate a înfrîngerii în lupta cu timpul neagă însăși

(Continuare în pagina 14)

GEORGE ARION ■

TANIA RADU ■

Poezii frumoase

LUCIAN BLAGA

Risipei se dedă florarul

Ne-om aminti cîndva tirziu
de-această împlinare simplă
de-această bancă unde stăm
timplă fierbinte lingă timplă.

De pe stamine de alun,
din plopilor albi, se cerne jarul.
Orice-nceput se vrea fecund,
risipei se dedă florarul.

Polenul cade peste noi,
în preajmă galbene troiene
alcătuieste-n aur fin.
Pe umeri cade-ne și-n gene.

Ne cade-n gură cînd vorbim,
și-n ochi cînd nu găsim cuvîntul.
Și nu știm ce păreri de rău
ne tulbură, pieziș, avîntul.

Ne-om aminti cîndva tirziu
de-această împlinare simplă,
de-această bancă unde stăm
timplă fierbinte lingă timplă.

Visînd, întrezărim prin doruri —
latente-n pulberi aurii
păduri ce-ar fi putut să fie,
și niciodată nu vor fi.

În Țara fetelor

Apărut în 1937, primul volum al Mariei Banuș, *Tara fetelor*, continuă să exercite și astăzi atracție asupra cititorilor de poezie. Paginile cărții se parcurg ca și cum ai străbate un regat în care la fiecare pas te întîmpină fabulosul. Cele mai banale obiecte, cele mai insignifiante întîmplări — sint ridicare la rangul de miracol și slăvite cu fervoare. În această carte cineva, de-abia desprins de adolescență, își aduce aminte felul în care a descoperit lumea. Lucrurile din odaie, din întreaga casă, făpturile de pe stradă, jocurile, evenimentele orașului sint inventariate cu grijă, de parcă ar fi necesare pentru alcătuirea unui tezaur de preț. Se ghicește în permanență o mare teamă de a nu risipi ceva din această comoară: „Spun: am cinci ani. Să nu uit niciodată / Nimic nu e voie să uit din ce este-aici“. Inițierea în secretele universului domestic se face fără nici o păvăză, astfel încît unele revelații provoacă o stare de perplexitate și chiar de spaimă. În special lucrurile din casă capătă proprietăți neobișnuite în imaginația înfierbîntată a copilului și îl îndeamnă să-și inchipuie că o conspirație s-a urzit împotriva lui: „Ochii de aur deschiși. Dă-mi drumul, umăr de umbră, dă-mi drumul. / Tremură becul. Umed, cărnos, ca un miez alburii de ciupercă, se mișcă tavanul. / Rochia, ciropii verzi, putezi, pe jos, frunzele putrede, oameni nesiguri ca fumul / s-apropie, pleacă. Lungi, de cenușă, ca mișele, alunecă zilele, anul“. (*Visul*)

Dar, în general, atmosfera volumului este senină, reconfortantă, chiar dacă uneori asupra versurilor plutește un abur de melancolie, provocată de trecerea de la o vîrstă la alta. Cîteodată însă depășirea unei etape este înregistrată cu bucurie și anunțată tuturor: „Da, a plouat așa ca miine, ca ieri, ca totdeauna. / Inima scurmă vremurile, inima-i una. / Timpla-mi zvîcnește mai tare ca timplile vremii. // Mă gîndesc să sorb în viață ca atîți alți golani, / Dar mă frige pînă și aburul iute al zemii. / Știi, am împlinit azi optsprezece ani“.

Relatarea e discontinuă fiindcă observația e făcută printr-un ochean înțepător, care nu permite să se reconstituie cu exactitate ambianța. Însă din aglomerarea de detalii aparent fără legătură se obține, dacă nu o imagine completă, în orice caz una sugestivă, ce nu poate fi uitată cu ușurință.

Confesiunea șochează uneori prin deosebita sa franchețe, nelipsită totuși de o candoare care emoționează, ca în acest atît de cunoscut *Cîntec de legănat genunchii*, conceput într-o clipă de mare inspirație.

Versurile din acest volum alcătuiesc un ceremonial al recuperării copilăriei, fiind o încercare zadarnică de a mai zăbovi în „Țara fetelor“, teritoriu de basm, ocolit de primejdii, tărîm unde e suverană puritatea. În finalul cărții se acceptă însă — aproape fără regret — părăsirea lui, presimțîndu-se alte tărîmuri, mai îmbietoare: „Vin cu un singe nou ca o cofă de zmeură dulce. / Și mă mir. Mă caut. Totu-i al meu și nu e. / Fruntea mea atrînașe vinătă, grea, ca o gutuie, / și mă rugase încet să se culce“. (*Înviere*)

Lumea cărților

Ochean întors

● Criticul literar Ovid S. Crohmălniceanu ne prezintă **Cinci prozatori în cinci feluri de lectură**, una dintre aparițiile „de prima linie” la Editura Cartea Românească (1984). Sadoveanu, Rebreanu, Hortensia Papadat-Bengescu, Camil Petrescu și Mateiu Caragiale fac obiectul unor incitante interpretări prin critica arhetipală (Sadoveanu), „critique des profondeurs” (Rebreanu), psihanaliză (Hortensia Papadat-Bengescu), naratologie (Camil Petrescu) și stilistică (Mateiu Caragiale). Cunoscut deja unora dintre cititorii prin intermediul **Revistei de istorie și teorie literară** care a publicat nu demult, în două numere succesive, eseu lui Ov. S. Crohmălniceanu despre L. Rebreanu, acesta poate da o idee despre profunzimea aplicațiilor cuprinse în volum, despre unele din concluziile lor de o frapantă originalitate. Altfel spus — cu cuvintele autorului —: „**Cinci prozatori în cinci feluri de lectură**, Mihail Sadoveanu, Liviu Rebreanu, Hortensia Papadat-Bengescu, Camil Petrescu și Mateiu Caragiale, citiți cu niște lentile care poartă marca Jung, Poulet, Freud, Todorov, Spitzer — și ce a reușit să descopere un vechi iubitor al lor privindu-i prin ele”

● O lucrare de un interes aparte se arată a fi **Poetica Mioriței**, de Gheorghe Vrăbîie și pe care ne-o oferă Editura Academiei Republicii Socialiste România. Cunoscutul folclorist își propune „să orienteze studiile despre celebra poezie folclorică **Miorița** în altă direcție, tot atât de importantă, dacă nu mai mult chiar ca aceea înțepinută asupra genezei, circulației ori tipologiilor” și anume, către **poetica Mioriței**, „vorbind despre esența poeziei, despre numeroasele structuri poetice ale motivului (...) încercând să surprindem mecanismul lor retorico-ficțional în virtutea căruia funcționează până și în prezent în spații îndepărtate unul de altul”.

Au ieșit din conul de umbră

● La Editura Meridiane, colecția **Arte și civilizații**, a apărut recent lucrarea lui George Oprea, **Pictura românească în secolul al XIX-lea**, retipărire a unui studiu de certă importanță pentru cercetarea românească de istoria artei. Publicat pentru prima dată în 1937, **Pictura românească în secolul al XIX-lea** își păstrează și astăzi intact interesul la lectură. Rezolvind competent probleme de tot felul, cum ar fi de pildă lipsa datelor biografice pentru mulți pictori ai veacului trecut, antrenând tineri cercetători în elucidarea aspectelor încă umbrite, funcționând deci la vremea respectivă ca un veritabil laborator pentru această știință, folosind material inedit, dar și referințe deja existente, studiul lui George Oprea este o foarte utilă sinteză și, în același timp, o pildă de rigoare a metodei și suplete a concepției și stilului. **Pictura românească în secolul al XIX-lea** (cu un cuvânt înainte de Mircea Popescu) se citește precum o operă de ficțiune, dar cu sentimentul statornic al deplină autorități științifice. ● La mai bine de o sută de ani de la apariție, este repusă în drepturi integral **Ritorica pentru tinerimea studioasă** a lui Dimitrie Gusti. Editura Științifică și Enciclopedică recedează, sub îngrijirea lui Mircea Frin-

culescu, această operă de pionierat în teoretizarea științei retoricii la noi, aruncând o lumină nouă asupra începuturilor românești în acest domeniu. „Contactul direct cu textul **Ritoricii** va avea poate darul de a risipi multe judecăți subiective la adresa științei ce-i dă numele. (...) Ne-am bucura foarte mult dacă printre cititorii acestei cărți s-ar afla și cei de o vîrstă cu generația pentru care a fost scrisă. Ar fi cel mai frumos omagiu adus autorului **Ritoricii pentru tinerimea studioasă**”.

Verism sicilian

● Povestirile lui Luigi Capuana — **Medicul săracilor**, Ed. Minerva 1984, colecția Biblioteca pentru toți — aduc pentru a doua oară în românește pagini ale acestui sicilian, reprezentant al verismului italian din veacul trecut. O lume „rusticană”, o „viață la țară”, cum o numește prefațatorul volumului, Florian Potra, sugerind apropierea de un Duiliu Zamfirescu sau Agribiceanu, o lume privită în secțiune transversală, pe toate nivelele ei sociale, de la meșteșugul mărunț la medicul de țară și de la țărani, la călugărul iubitor de... viață laică. Tipologia diversă, ferm reliefată, e cea a literaturii naturaliste în genere, placată pe un moralism moderat. Selecția și traducerea — Adriana Lăzărescu, iar aparatul critic — Florian Potra. ● Anul care a trecut a prilejuit, printre altele, și centenarul Ciprian Porumbescu. Seria de manifestări comemorative se prelungește, încă, până la această recentă apariție la Editura Muzicală: **Ciprian Porumbescu. Album ilustrat comemorativ. 1883—1983**. Autor, Nina Cionca. Un compendiu biografic frumos scris (după blatul în final de o utilă **Cronologică** marchează principalele momente din viața cunoscutului compozitor. Iconografia, bogată și cu unele elemente inedite, ar fi meritat poate o condiție tipografică mai îngrijită, cel puțin pe măsura explicațiilor minuțioase ce însoțesc fotografiile. Albumul este însă, chiar și așa, un excelent îndreptar pentru curiozitatea mai tinerilor cititori. ● Și cartea lui Ion Andreiță — **Virsa care nu cunoaște eclipsă** (Editura Albatros, 1984) se adresează celor tineri, ea aparținând popularelor colecții **Colocviile adolescenței**. Reportajele cuprinse între copertile ei transcriu aventurile cotidiene ale unui dificil transport de utilaj greu de la uzinele bucureștene „Grivița Rosie”, până la Combinatul petrochimic din Borzești. Pretextul periplului reportajesc — drumul celor trei trailere — ordonează privirea reporterului (precum Oltu în cunoscuta carte a lui Geo Bogza), decupind felii de realitate încă aburind de adevăr. Scriitura păstrează un ton optimist, jovial chiar (evitând totuși euforia exagerată), o grijă permanentă de a răspunde cu informații de tot felul eventualelor întrebări ale lectorului. **Dialoguri pentru mine** — galerie de portrete contemporane — și **Sennul de nu cunoaștem eclipsa** sint celelalte două secțiuni ale celei mai recente cărți de reportaje. ● „Din poezia copiilor lumii” este subtitlul volumului editat de Editura Ion Creangă, **Dreptul de a fi iubiți**, semnat de Raluca și Victor Tulbure. Traduceri, adaptări sau simple pretexte lirice, cele o sută de texte aparțin (în spirit, dacă nu întru totul în

literă, după cum ne lămurește autorii în prefață) copiilor din nenumărate țări ale lumii. E vorba de cer, de nori, de pace, de flori, de dragostea mamei, de vacanță, de mare, de vînt — într-un cuvînt de copilărie. Minunatele desene care ilustrează cartea — autori, copii între 6 și 14 ani — întregesc „fața” unei cărți alcătuite cu dragoste și simțire.

TANIA RADU ■

Mai mult decît o mențiune

● Alte trei cărți apărute la Editura Ion Creangă: **Xele, motanul din stele de Vladimir Colin**, o foarte hazoasă și inventivă parodie S.F., din care, pentru deliciul cititorului, vom reproduce **Imnul neolitic**: „De două mii de ani / trăim în neolitic / și nu știm vreun contemporan / să-l vadă cu ochi critic // Refren: Unii-s analitici / alții megalitici / noi simțim și rămînem / neolitici // Strămoșii noștri au cioplit / la pietre cu grămada / noi am trecut la lustruit / de-aici pînă-n Troada / Am inventat în amănunt / și plugul și borcanul / mîncăm de mult piine cu unt / și nu cunoaștem banul // Urmașii noștri n-au decît / la bronz și fier să treacă / ci noi le spunem doar atît / să știți că nu-i de joacă... // Refren: Unii-s analitici / alții megalitici / noi simțim și rămînem / neolitici”. Precizăm doar că imnul a fost auzit la fața locului, în plină epocă neolitică, unde Xele, un motan venit din Aldebaran, ca extraterestru, a ajuns împreună cu prietenul său, celălalt erou al parodiei, copilul Cristian ● **Florile copilăriei de Viorel Cozma**, o plachetă de versuri întocmite într-un stil oarecum depășit, fără prea mari pretenții: „Eu sînt de mic copil / Călător pe cîmpie / Pe cîmpia / Nemărginită / Și vie / care trăiește / Din truda bratelor voinice / Și bogate / Ca aurul / Din spice...” și tot așa mai departe. Uneori, însă, cînd pastelizează, ca să zicem așa, sau se insinuează direct în lumea copilăriei, Viorel Cozma se apropie de săgălnicia atât de necesară versurilor ce se adresează copiilor ● **Castelul singuratic, de George Nestor**, un roman de aventuri al cărui erou, doctorul John Tores, medic psihiatru, trece printr-o seamă de peripecii al căror merit este doar faptul că, fără prea multă imaginație, se derulează, totuși spre acel punct final în care răul este invins de forțele binelui. Ne-am exprimat ca atare pentru că romanul însuși este scris astfel, fără vioiciune, fără nerv ● Despre două din cărțile de poezie apărute la Editura Facla: **Muntele și iluzia de Octavian Doclin**, și **Timp interior, de Lucilia Dinescu Ban, Traian Pop Traian și Ana Pop Sirbu**, autori distinși cu mențiune la concursul de debut al editurii. O poezie reprezentativă din cartea lui Octavian Doclin, **Vipera**: „Vipera tainei îmi dă ocol / o simte, o vede trupul meu gol // căci doar răsare din ape de aur / limba viperei ca frunza de laur // Ca pe-o ninsoare străină îi simt veninul / dintr-o vechime mai grea decît imnul // din limba ei se naște cîntecul dulce / ninsoarea spre cer nîcînd nu se duce // Dar poate muri oare-n pămînt precum vipera? / Poetul își întreabă încă o dată iubita”. Cit despre volumul colectiv, **Timp interior**, dăm glas părerii și convingerii că **Ana Pop Sirbu**, un nume des întîlnit în paginile de-neceput ale revistei **Echinox**, ar fi meritat mai mult decît o mențiune. Adică, în afară de concurs, chiar și un volum propriu. Iată, ca

argument, un poem ales aproape la întimplare, **Înmărmuriți în hiacint**: „Din ceara fluturilor, doamne, / Am să învăț să nasc petale // Din ceata fluturilor, doamne, / Am să înalț un labirint // În care să ne-ascundem ochii / La fel de niși, de reci metale // Din ceara fluturilor, doamne, / Înmărmuriți în hiacint” în care poem împede se vede siguranța versului, rafinamentul construcției și, nu în ultimul rînd, starea rotundă, incantatorie, a unei emoții îndelung decantate ● Din volumul **Serie cum vrei de Ion Istrate** (Editura Dacia), poemul **Ochi**: „Ochi deschis, fără orbită, / rămas în pămînt / ca o ciudată bijuterie // Și ochi extatic, în muzeu / în orbita unei tăcute păsări cîntătoare // Ochi fumegos / încă viu, / ca un lan încolțit adînc / în întunericul pieptului / și îngrămădit în lumină // Și ochi diform / ce clipește seara în adîncul mării. // Ochi hipnotic, al umbrei / ce trece noaptea / suind prin vise // Ochiul, de smălțuri ude, ce nu poate pieri / sub genele tale, iubirea mea, / spre seară”, un poem care, ca multe altele din respectivul volum, probează un poet în plină devenire.

VICTOR NIȚA ■

Înfruntînd canoanele

Unul din moto-urile recentului roman semnat de Cella Serghi — **Această dulce povară, tinerețea** — aparține lui Malraux: „Oamenii sînt plictisiți de convenția romanescă și o înlocuiesc cu jurnale intime și cu documente”. Sub protecția acestei observații, Cella Serghi — scriitoare apreciată în cercul **Sburătorului** — își construiește cartea complicat, pentru a scăpa de suzeranitatea artificialului, intrînd, evident, în zodia altui convențional, socotit însă mai aproape de cititori. **Această dulce povară, tinerețea** alternează pagini de jurnal, în care autoarea relatează despre popasul ei la un sanatoriu de la Mangalia unde întîlnește un nostim grup de bătrîne, printre care și Patricia Matac, cu secvențe compuse din scrisorile pe care și le-au trimis în timpul războiului Patricia Matac și Ion Berezeni, medic și scriitor, la care se mai adaugă și extrase din jurnalul Patriciei Matac. După cum se vede, scriitoarei îi trebuie multă abilitate pentru a nu nămui această construcție ambițioasă care intrigă și în nici un caz nu-i plictisește pe cititori. Ceea ce impresionează în carte este felul cum se descrie lumea bătrînelor din sanatoriu, o lume cituși de puțin patriarhală, cum ne-am putea închipui. Apoi, romanul epistolar avînd ca protagoniști pe Patricia Matac și Ion Berezeni este ca un imn închinat iubirii, neîncercîndu-se nici o trucare a lui de către scriitoare. Misivele pe care le schimbă cei doi îndrăgostiți sînt de o fermecătoare stîngăcie. Doi oameni tineri se opun cu iubirea lor unei lumi ieșite din țîțni din pricina războiului. Superbul lor orgoliu e acela de a înfrunta canoanele mediocrității și de a trăi conform cu aspirațiile lor nobile, crezînd că salvarea omului stă tocmai în puterea lui de a depăși limitele unui univers meschin.

Roman scris fluent, atrăgător, cu personaje credibile purtate prin întîmplări de multe ori turburătoare, **Această dulce povară, tinerețea** reprezintă o izbîndă în cariera literară a Cellei Serghi.

A. GEORGE ■

Rotonda 100

O arcă a spiritului

cită rondeluri tot din creația lui Mace-donski.

De altă parte, cîteva zeci de oameni, cei mai mulți în vîrstă, care se uită cu ochii dilatați la oaspeții de vază din fața lor, ascultîndu-le confesiunile, uneori pline de amar, alteori de un haz irezistibil.

Despre ce povestesc cei opt? Despre

Joseph Haydn, ne sînt aduse la cunoștință în tîlmăcirea muzicală a Orchestrei simfonice a Filarmonicii din Oradea (dirijor: Miron Rațiu; solist — Gavril Rațiu — flaut) și a orchestrei „Quod libet musicum” — dirijor și solist clarinetistul Aurelian Octav Popa.

NOUTĂȚI DISCOGRAFICE

● Un alt disc imprimat la „Electrecord” este datorat Orchestrei simfonice a Filarmonicii din Arad dirijate de Nicolae Boboc, care ne propune spre audiență Simfonia nr. 5 în re minor — „Reforma” a lui Mendelssohn-Bartholdy. Chiar dacă autorul mărturisea că „Mi-ar plăcea s-o ard, mai degrabă decît pe oricare dintre lucrările mele”, sîntem convinși că discul va produce o veritabilă incîntare melomanilor.

● **Pocmul extazului**, op. 54 de Scriabin și fantezia simfonică **Francesa da Rimini**

alte 99 de întîlniri pe care le-au avut — ei sau alții — cu un public nu prea numeros, dar însetat întotdeauna să afle amănunte de istorie literară în cadrul „Rotondelor” organizate de Muzeul literaturii române și inițiate, într-o clipă de grație, de regretatul Al. Oprea. A cea de-a 100-a „Rotondă” e un prilej de bilanț, un moment în care drumeții se opresc să-și tragă sufletul și se uită în urmă să vadă ce drum au parcurs. Unii dintre cei care au pornit pe acest drum nu mai sînt. Au apărut alții în locul lor. Toți sînt mareați de trecerea timpului. Și așa cum îl vezi, oaspeții și public, în mica sală a Muzeului literaturii române, scoto-cînd în tainele memoriei după date revelatoare în legătură cu viața scriitorilor dispăruți, cu mersul literaturii române, îl par deodată ca niște reprezentanți de elită ai unei civilizații care-și incredintă viitorului un mesaj plin de înțelesuri, pentru ca nimic să nu se uite, iar cei cărora le este destinat să-l descifreze și să ia aminte.

GEORGE ARION ■

De o parte, istoricul și criticul literar Șerban Cioculescu, în chip de amfitrion surizător și oferind, la cerere, informații bogate, prezentîndu-i pe invitați: pe prozatorul și publicistul Paul Anghel, tăios ca lama unei săbii din oțel de bună calitate, dar înduioșîndu-se cînd te aștepti mai puțin; italianistul de seamă care este Al. Balaci, „veșnic tînar și ferice”, vorbind fastuos, cu un farmec de conchistador care n-a cunoscut decît victorii; pe învățatul profesor Edgar Papu, cel care parcă își cere tot timpul scuze din toama ca nu cumva existența sa să inopurtuneze pe cineva; pe actorul Mircea Șepțilici, manierat și de o ironie subțire, ca un lord al amiralității; pe tumultuosul poet și editor Romulus Vulpescu, cel pentru care biblioteca nu înseamnă un teritoriu al armoniei, ci e locul unde trebuie stîrnit din amorțire spiritul; pe frumoasa regină a rostirii versului românesc, Silvia Popovici, care tulbură asistența recitînd macedonskiana **Noapte de mai**; pe delicata și austeră actriță Cristina Tacoi, care re-

„Electrecordul” continuă să fie o instituție care se ocupă cu pricepere și atenție de fenomenul cultural. Mărturie stau discurile pe care le scoate și care adeseori sînt veritabile evenimente datorită modulului în care sînt realizate. Dintr-o discuție cu Daniela Caraman-Fotea, șefa redacției muzicale de la „Electrecord”, am aflat cîteva din noutățile discografice care vor produce, cu siguranță, satisfacția iubitorilor muzicii.

E vorba, mai întîi, de binecunoscutul **Lac al lebedelor** de P. I. Ceaikovski, din care ni se oferă cele mai frumoase pagini ale partiturii. După cum se afirmă în prezentarea discului realizată de Martha Popovici: „Capodoperă a genului, poemul coregrafic în patru acte **Lacul lebedelor** este expresia perfecte armonii dintre imagine și muzică, ce sugerează sensibil dialectica-stărilor de suflet”. Selecțiunile sînt interpretate de Orchestra simfonică a Filarmonicii din Iași. Dirijor: Ion Baciu.

● Un concert și doi interpreți: concertul pentru flaut și orchestră și concertul pentru clarinet și orchestră de Michael Haydn, fratele compozitorului

Flacăra la dispoziția dumneavoastră

„Zurgălău stingher”

În noaptea Anului Nou „hoinarii” au pornit prin sat, la Mălini, au intrat din casă în casă urînd de sănătate, beșug și bucurie. La miezul nopții, s-au îndreptat lăcuți spre o casă mică, cufundată în beznă. Era pustiu, totuși aerul avea ceva familiar, ceva de bunici și de iarnă la țară. Apropindu-ne, am deslușit alb-cenușul statuii lui Labiș. Inconjurînd-o, ne îndemnam, prin gesturi mute, să începem. Ne-am pornit să urâm, dar nu ca în orice sat, ci ca la Mălini: cu pocnete de

bice, cu buhai și zurgălăi. Am urât de dor, de tristețe, de răgărire. Parcă sufletul bun al lui Labiș ne aștepta în umbră, încercat de poezie. Am lăsat acolo aprinsă făclia sufletelor noastre din noaptea Anului Nou. Încet, cu sfială la început, apoi cu sete, am recitat fiecare câte ceva din Labiș. Tirziu, ne-am îndreptat spre casele noastre, urmăriți de amintirea „zurgălăului stingher”, cu inimile sfîșiate de „durerosul lui ecou” (Mihaila Butnaru, Mălini-Suceava, elevă la Liceul sanitar Galați).

• Sesizări, propuneri, soluții — un dialog fructuos între cetățeni și autorități •

■ **Gălușcă Lucreția**, femeie în vîrstă și văduvă, din comuna Lunca Iivei, jud. Bistrița-Năsăud, ne scrie despre un act de inducere în eroare din partea fiicei sale, Cristina Grașini, și a soțului acesteia, Ion Grașini, ambii cadre didactice în comuna Șaaf. În 1967, cînd soțul sesizantei încă trăia, cei doi oameni în vîrstă au vîndut casa proprie, prin act autentificat, celor doi cumpărători, conșiași de aceștia că se vor iagrijii în permanență de ei. Din păcate, ne relatează Gălușcă Lucreția, cumpărătorii nu și-au mai ținut cuvîntul și acum, aproape dată afară din propria casă, bătrîna este tratată cu indiferență. Sigur că actele vorbesc și că cei doi nu pot fi forțați prin lege la gesturi de caritate dar noblețea obligă și mai ales sentimentul filial. Poate că n-ar fi rău să se verifice mai exact situația de către organele în drept și să se facă un apel la bunele simțăminte.

■ Cîteva din propunerile cetățeanului **Alexandru Fronic** din Timișoara, Bd. Leontina Sălăjan nr. 47, ap. 23, privind mai buna organizare a comerțului și a vieții de zi cu zi în orașul de pe Bega: înființarea unui magazin specializat în vânzarea peștelui, cu posibilitatea ca acesta să fie ales direct din bazin; desfacerea, în cadrul magazinelor, a melcilor, racilor, stridiliilor etc.; înființarea unui magazin pentru desfacerea produselor de vinat; uscarea și prăjirea simburilor de struguri care, prin risnăre, pot înlocui excelent cafeaua; instalarea unui număr mai mare de cișmele pe străzile orașului; programarea unor concerte de fanfară în parcuri.

■ O precizare privind strămutarea osemintelor luptătorului bănățean **Eftimie Murgu**, despre care revista noastră a mai dat detalii: inițiatorul și realizatorul acestei acțiuni a fost **Coriolan L. Buracu**, luptător bănățean pentru Unire, despre care face referiri și **Petru Vintilă** în romanul **Prima oră a dimineții**. În afară de faptul că bănățeanul **Coriolan L. Buracu** a sprijinit strămutarea osemintelor lui **Eftimie Murgu** dintr-un cimitir budapestan într-unul lugojean, el este și autorul unei monografii despre eroul luptător, tipărită pe foi volante, la vremea ei. Despre toate acestea ne scrie **Florin Buracu** din Arad, Bd. Armata Poporului nr. 23—25, ap. 8.

■ **Petre Oprea**, profesor la Școala generală **Viperestii**, jud. Buzău, ne informează că, după ce timp de patru luni a solicitat Regionalei C.F. Galați și Ministerului Transporturilor reintroducerea în circuit a trenurilor 5 443 și 5 448, pe ruta Buzău-Nehoiși, necesare deplasării elevilor navetiști, s-a dispus reintroducerea altor trenuri (5 445, 5 451, 5 444, 5 446), făcînd imposibilă o navetă rezonabilă a elevilor. Ne alăturăm și noi rugămîntul părinților și petentului, căci elevii, în afara călătoriei, trebuie să meargă și învețe.

■ Referitor la sesizarea adresată revistei de către **Boțogan Daniel**, forurile competente ale **Comitetului municipiului București** ne confirmă că petentul, om al muncii la I.N.M.T., în funcția de frezor, are o afecțiune respiratorie care i-a diminuat capacitatea de muncă. Solicitarea sa de a fi trecut în alt loc de muncă a fost rezolvată favorabil. Petentul s-a declarat mulțumit.

■ Ne comunică **D.P.M.O.S. Vrancea**: la scrisoarea adresată revistei de către **Rozeanu Aurelia** din Adjud, petenta a fost reincadrată în gradul II de invaliditate, reluîndu-se plata pensiei avute. Prin borderoul nr. 102/martie 1984, s-a luat și măsura reordonării plății pensiei restante pe lunile februarie și martie, care a fost plătită între 23—26 aprilie.

■ **Procuratura R.S.R.** ne informează că, în urma scrisorii **Mariei Ciubotaru** din orașul Gh. Gheorghiu-Dej, s-a dispus reincadrarea ei în muncă.

■ Am 90 de ani și sint veteran din primul război mondial. Ascultînd emisiunea „Radiocenaclul Flacăra”, am avut prilejul să reaud, după multă vreme, cîntecul **Treceți batalioane române Carpații**, cîntec ce mi-a reardus în minte clipele de pe front, cînd luptam sub directa comandă a **Ecaterinei Teodoroiu**. În amintirea ei, căzută în octombrie 1917 la Mărășești, și a tuturor confrărilor de arme, m-aș bucura să reproduceti textul acestui cîntec în paginile revistei „Flacăra”. (**Ghiță I. Iou, Amărăștii de Jos, jud. Dolj**.)
*) Deși am mai publicat textul cîntecului, îl vom republica.

■ **D.P.M.O.S. Bacău**, analizînd scrisoarea **Mariei Lupșoru** din Bacău, str. Tipografilor, bl. 9, sc. A, ap. 9, a decis reincadrarea ei în muncă la **Complexul comercial „Gostat” Bacău**, în calitate de vinzătoare.

■ Cumpărarea unei mașini electrice de spălat nu este chiar un lucru oarecare. **Alexandru Vitea**, din Roșta Montana, județul Alba, a făcut importanta achiziție tocmai la **Abrud**, la magazinul din str. 9 Mai. Produsă de întreprinderea mecanică **Cugir**, mașina respectivă (marca **Alba lux 7**) s-a defectat chiar în termenul de garanție (motor defect). După luni de zadarnică așteptare, **Vitea Alexandru** s-a adresat redacției cerînd sprijin. În sensul de a-i decide pe tovarășii de la **Cugir** să livreze motorușul de la centrifugă.

■ **Csaba Kaszony**, din Zalău, str. Armoniei nr. 7 a, bl. 60, ne descrie starea de inconfort și de primejdie a sănătății familiei sale pricinuită de izolarea necorespunzătoare a acoperișului blocului în care locuiește. De doi ani de zile, apa se scurge prin tavanul apartamentului respectiv. Toate apelurile sale (la I.J.G.C.L. Zalău, la Consiliul Popular Municipal, la cel județean) au rămas fără urmă.

■ Mai mulți bătrîni din comuna **Slobozia**, județul **Giurgiu**, în numele cărora semnează **Marin Gheța**, ne roagă să-i sprijinim în vederea reinființării unei stații de autobuz mutată la circa 2 km de dispensar de la o distanță de numai 100 m. Să avem grijă ca bătrîni să nu ne obosească prea devreme!

■ **Gheorghe Chisanovici**, învățător pensionar din Tg. Neamț, str. Emil Șneiberg 22, jud. Neamț, caută de multă vreme o lampă: 6 K 4 II, pentru radioul său marca „Latvia”. Cine o are (și poate renunța la ea) este rugat să ia legătura cu **Gh. Chisanovici**.

■ **Consiliul popular al județului Galați, Direcția comercială**, a rezolvat solicitarea **Mariei Ibrănuș**, dispunînd încadrarea fiicei sale la **I.C.S.A.P. Galați**, cu data de 3 mai a.c.

■ De la **Constanța** sîntem anunțați că doamna **Anei Barbo** de a munci ca bucătar în mod permanent s-a rezolvat în felul următor: neexistînd posibilitatea încadrării permanente, va lucra în sezon la **I.H.R. din Mangalia** (unde domiciliază), iar după aceea la **U.P.P.I.** Solicitanța declarîndu-se de acord cu soluția, s-au întocmit formele de încadrare.

■ **Teodor Popi**, din comuna **Cenei**, satul **Checia**, str. Gării nr. 12, jud. Timiș, ni s-a plîns că nu este ajutat de către **C.A.P. Checia**, deși s-a îmbolnăvit în perioada cînd muncea. Aflăm acum adevărul, din răspunsul trimis de către **U.J.C.A.P. Timiș**, că **Teodor Popi** a primit în luna februarie a.c. 150 kg de grâu, 180 kg de porumb și 16 kg de zahăr, iar fiicei sale i s-a acordat și un lot de grădină, ca urmare a faptului că în 1983 ea și-a realizat normele stabilite de adunarea generală a cooperativei.

■ Cu o întîrziere pentru care se scuză, **Stela Fricop**, din Ga-

lați, ne roagă să transmitem mulțumirile sale cele mai călduroase doctorului **Vasile Șaptefrăți**, de la Spitalul „**Filatropia**”, din **București**, ca și colaboratorilor acestuia, pentru excelenta intervenție chirurgicală în urma căreia corespondenta noastră și-a putut relua firul normal al vieții, bucurîndu-se de copiii săi, de munca pe care o îndeplinește, de viață, într-un cuvînt.

■ **Eufrosina Tereuzeanu**, din comuna **Pielești**, sat **Cimpeni**, jud. Dolj, a obținut, după mai multe peripeții, un lot în folosință chiar lingă casa ei, dar nu și poate exercita drepturile sale din pricina vecinului **Mitrică Gheorghe** și a fiilor săi, care, fără temei legal, continuă să dispună „prin abuz”, de acest lot. Dacă lucrurile stau astfel, conducerea **C.A.P.-ului** are datoria să asigure respectarea propriilor sale hotărîri!

■ Sesizările privind unele deficiențe ale apartamentului locuit de **Ion Pretăreanu**, din **București**, Șos. Ștefan cel Mare, bl. 15, ap. 2, sect. 2, au fost întemeiate, iar măsura remedierilor s-a și îndeplinit, așa cum ne înștiințează chiar cel care ni se adresase.

■ **I.C.R.A.L. Herăstrău** a executat lucrările de reparații la podul casei din str. Știrbei Vodă nr. 44, încă din luna martie a acestui an, emițînd totodată și un avertisment locatarului **Panduru Paul**, spre a-l determina să permită accesul reprezentanților **I.C.R.A.L.** în respectul pod. În cazul în care, așa cum s-a mai întimplat, infiltrațiile vor reapărea, ca urmare a utilizării necorespunzătoare a podului, se va dresa proces verbal de amendare a celor vinovați.

■ Din partea **Consiliului popular al județului Brașov** ni se comunică următoarele: cereerea de încadrare în municipiul Brașov a surorii tovarășei **Ciubotaru Vasilia**, domiciliată în orașul **Adjud**, nu poate fi rezolvată favorabil deoarece normele legale în vigoare condiționează încadrarea în muncă de domiciliul celor în cauză.

■ **Direcția de Telecomunicații a Municipiului București** răspunde sesizării publicate în „Flacăra” și semnată de **Maria Ivanov**, titulara postului telefonic 87 04 57, că din verificările tehnice efectuate în centrala automată nu au fost deplătite deranjamente care să afecteze numărul impulsurilor la contor. Conectat între 5 și 11 ianuarie a.c. la aparatul de observații automate, s-a observat că de la acest număr se vorbește intens interurban cu **Slatina**, **Ploiești**, **Buzău** și **Brașov**. Față de această situație, taxarea este corectă.

■ **Consiliul popular al județului Mureș** primind prin intermediul „Flăcării” scrisoarea cetățenei **Rodica Lates**, muncitoare la **Teșătoria de mătase Tg. Mureș**, ne informează că a atribuit familiei **Lates**, spre închiriere, o locuință cu două camere, în str. **Pomicultorilor** nr. 15, ceea ce corespunde dorinței corespondentei noastre.

■ La nu mai puțin de opt instituții, printre care și redacția noastră, s-au adresat **Asociațiile de locatari ale blocurilor 71, 72 și 73**, din cartierul **Cringași**, str. **Furnicului** și **Ceahlăul**, spre a atrage atenția asupra întîrzierii executării unor lucrări (blocurile au fost date în folosință în perioada octombrie-decembrie 1982), printre care cele privind căile de acces, terasele penetrabile, pardoseli de balcoane, fixarea scăriilor de acces la subsol, izolații termice în diverse puncte etc. Desigur, speranța celor care ni s-au adresat este aceea că din 8 memorii măcar unul va fi recepționat cum se cuvine. Poate chiar cel de față.

■ Un grup de navetiști, din comuna **Zimandul Nou**, județul **Arad**, ne scriu că în urma efectuării unor lucrări necesare de consolidare a căii ferate pe distanța **Arad—Sintana** (distanța în care se include și gara **Zimandul Nou**) perioanele au rămas mult sub nivelul șinelor, fapt care creează mari dificultăți (și

pericole) călătorilor care urcă și coboară pe acest peron. Deși sesizată, conducerea gării respective pare a nu fi întreprins nimic ori demersurile sale n-au ajuns unde trebuie. Este, în orice caz, de preferat a se face ceva mai înainte ca vreun accident (sau mai multe) să sensibilizeze forurile competente.

■ **Alexandru Cristescu**, din **București**, str. **Călușari** nr. 5, bl. 26, et. 8, ap. 54, despre care s-a scris în „Flacăra” din 24 februarie a.c., ne-a mulțumit pentru sprijinul acordat, deoarece — după apariția notei care-l privea — la domiciliul său s-a prezentat o comisie, din care făceau parte reprezentanți ai **I.C.R.A.L. Vitan**, **Grupul nr. 4**, șantier, inginerul **Druscandrei Mircea**, directorul grupului, inginerul **Pretorian Mihai**, redactîndu-se o notă a lucrărilor necesare. Ca termen de rezolvare se fixase data de 15 aprilie a.c. Dar nici pînă în luna mai nu s-a respectat angajamentul colectiv. Aparatamentul familiei **Cristescu** arată exact ca mai înainte, adică aproape... lacustru. Atunci de ce s-au mai deplasat acolo atîtea forțe?

■ **Consiliul popular al județului Timiș** a analizat împrejurările în care întreprinderea pentru utilaje de ridicat și transport **Lugoj (I.U.R.T.)** a desfășurat contractul de muncă al lui **Pavel Cimponeriu**, din aceeași localitate, și a dispus reincadrarea acestuia în muncă.

■ **Inspectoratul General al Miliției**, cercetînd aspectele sesizate de **Viorica Oancea**, din **Ploiești**, privitoare la faptele comise de **Voicu Petre**, a stabilit că acesta se face vinovat de săvîrșirea infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor obștești, urmînd a răspunde în fața legii.

■ Condițiile în care o mamă își poate desfășura activitatea înainte, în timpul și după naștere, sînt bine stabilite prin lege. Totuși, aflăm de la **Gabriela Tănase**, din **București**, str. **Dobrogei** nr. 3, et. 1, ap. 1, sect. 1, încadrată ca vinzătoare la **Întreprinderea I.C.L. Textila II**, din str. **Smirndan** nr. 11, că este purtată pe drumuri, după ce își interpusese munca în scopul îngrijirii copilului său. Între timp, **Gabriela Tănase** așteaptă un nou copil (vedeți cită vreme a trecut!) și deși **D.P.M.O.S. sectorul 1**, căreia i s-a adresat, a dispus reincadrarea sa, întreprinderea „mamă” nu a respectat nici angajamentul luat și nici ordinul primit (ori invers). Se pare că un anume tovarăș **Stoica** se dovedește foarte „exigent”, solicitînd noi acte, analize și chiar... cazier, ca și cum n-ar ști despre cine este vorba, adică tocmai despre propria încadrată a întreprinderii.

■ Șicanat este și **Dumitru Gheorghe**, din **Buzău**, cartierul **Episcopiei**, str. **Christigii**, bl. B 21, ap. 1. Cumpărîndu-și un radiocasetofon **RC 520 tip ST-OTC**, cu seria 1 503 001 846, fabricat în iulie 1983, s-a prezentat cu el spre verificare, potrivit indicațiilor de pe certificatul eliberat la cumpărare, la centrul din str. **Unirii** 215, unde a fost purtat la atelierul nr. 3 din **Episcopiei**, din nou pe **Unirii** — **Bariera Ploiești** la tovarășul **Mihail** care, gentil (vezi bine!) i-a indicat să se ducă la birourile „**Prestarea**” la inginerul **Ivan** și acesta să specifice la ce atelier să-l repare. Astfel a ajuns la tovarășul **Rică**, din **Episcopiei** (unde mai fusese). De la data de 14 ianuarie, cînd l-a lăsat la atelier și pînă cînd ne-a sosit scrisoarea, omul nu și-a mai văzut aparatul deoarece, i s-a spus, are un defect și este necesar să vină cei de la „**Tehnoton**” Iași spre a-l rezolva. **Dumitru G. Gheorghe**, perseverent, a discutat și cu cei de la reprezentanța „**Tehnoton**” care și-au declinat competența, zicînd că i-l re-

parau dacă-l cumpăra după data de 1 octombrie 1983. Trecînd atîta timp, aparatul a ieșit din garanție și tovarășul **Rică** a refuzat să-l mai repare. De necrezut și totuși adevărat!

■ **Mircea Pinifile**, din satul **Sirbi**, comuna **Banca**, județul **Vaslui**, semnează alături de alți cîțiva consăteni o scrisoare prin care se plîng că li s-a prețias, de către mecanicul morii din sat, o sumă de 10 mii de lei necesară achiziționării unui nou motor. Oamenii au plătit și au vrut să vadă chitanța. Mergînd pe firul evenimentelor, au aflat cu revoltă și stupeoare că respectivul motor fusese repartizat în mod gratuit morii din sat. „**Noi** opincarii din **Sirbi**, ne scriu cetățenii, vrem să știm care este adevărul”. Rugăm organele competente să cerceteze care este situația acestor bani.

■ **Nistor George** a dispărut fără urmă, lăsîndu-și fosta familie fără nici un fel de sprijin, deși justiția, care a încrodinat minorul spre creșterea mamei, stabilise ca tatăl să plătească pensie de 100 (una sută) lei. Întrucît fosta soție, **Natalia Butarel**, este bolnavă și nu poate face mai mult decît face muncind la cîmp, ceea sută de lei îi este foarte necesară. Cine știe unde se află **Nistor George** este rugat s-o anunțe pe fosta sa soție la adresa: satul **Osol**, comuna **Sinești**, județul **Iași**, cod 6635.

Pagină realizată de **EMANUEL VALERIU**

Poșta redacției

■ **Paulina Kovacs** — **Unguraș (Cluj)**: Munca prestată de soțul dv., fiind remunerată din fonduri forfetare, fără a avea retribuire lunară minimă pe economie și pentru care nu s-a achitat contribuția de asigurări sociale la fondul de pensii, nu constituie vechime în muncă utilă pensionării din sectorul asigurărilor sociale de stat.

■ **Neculai Pătlăgică** — **Secuieni (Neamț)**: Vi s-ar fi putut acorda pensie și în sectorul de stat, dacă ați fi realizat în acest sector o vechime în muncă valabilă de cel puțin 10 ani.

■ **Eva Anghelescu** — **București**: Adresați-vă unui birou colectiv de asistență juridică pentru a primi îndrumările necesare.

■ **Aurelia Andreescu** — **Orăștie**: Farmacistul de care vă interesați lucrează la farmacia din comuna **Gîrbovi (Ialomița)**.

■ **Cornel Petrache** — **Lugoj**: I puteți telefona la nr. 50 66 23.

■ **Elena Berescu** — **Buzău**: În situația că ați fi avut și 25 de ani de muncă.

■ **Eugenia Diaconu** — **Bacău**: Nu prescriem medicamente.

■ **Mihail Dobrescu** — **București**: Prevederile la care faceți referire sînt aplicabile după data de 5 octombrie 1983.

■ **Colectiv de oameni ai muncii de la Uzina de Pesticide** — **Combinatul petrochimic Borzești**. Beneficiind de durata redusă a săptămîinii de lucru, nu puteți beneficia și de **S.R.L.**

■ **Elisabeta Stan** — **Topana (Olt)**: a) Vă adresați **D.P.M.O.S.** — **Olt**, de unde veți primi lămuririle necesare; b) Cel 3 ani la care vă referiți nu se adaugă.

■ **Ioana Caramalău** — **Timna (Mehedinți)**: Pentru a intra în posesia drepturilor cîștigate prin hotărîre judecătorească aveți calea legală de a întocmi dosar de executare. Copie de pe hotărîre se poate obține prin biroul de copiat acte.

■ **Heana Stănescu** — **București**: Nu se acordă retroactiv.

MARGA NEDELEA

● „Flacăra” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cît mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 10—13.

Nu poți amesteca apa și focul

ONORATĂ INSTANȚĂ
A MORALEI

● Odissea a două medicamente ● Dreptul la a-ți croi mășra vieții ●

Un set complet de aprobări și vize

Există seturi de cravate, cămăși, seturi de chei, scule, există set motor, dar nu ne-am putut închipui vreodată că se poate aduna un set complet de aprobări și vize, iar, mai ales, ca ele să rămână inoperante. Treaba era aprobată, parafată, deci, ca și făcută! Și, totuși, bate pasul pe loc de 5 ani și încă mai bine, de când persistă această blindă tergiversare și acest schimb amabil de hirtii. Despre ce este vorba? Dosarul nr. 97263, din aprilie 1979, primocite brevetul Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci (O.S.I.M.), — brevet cu nr. 79239, din 1979, atribuit cu Hotărârea nr. 933, din 23 septembrie 1981. Ce a urmat? Deocamdată să nu părăsim teritoriul aprobărilor și avizelor, atât de importante și atât de greu de obținut, ele, aprobările și avizele.

Academia de Științe Medicale, cu adresa nr. 1005, din 27 septembrie 1982, a avizat generalizarea brevetului (două formule noi de medicamente ANTIALGICE-ANTIGRIPALE — n.n.) în baza referatului experimentării făcute de Clinica de boli infecțioase II a Spitalului „Colentina” din Capitală (str. Dr. Grozovici nr. 1) și a avizului Comisiei Medicamentului nr. 233, din 10 februarie 1982. Așadar, acestui colectiv de 4 cercetători români — atenți la cursul cercetării farmaceutice — medicamentului — după un studiu aprofundat de 5 ani și după experimentările în practica medicală de la spitalul bucureștean „Colentina”, i s-a atribuit, pe merit, brevetul de invenții purtând nr. 79239! Pe lângă cei 4 cercetători ca titulari de contract mai apare și clinica de boli infecțioase a Spitalului „Colentina”, unde s-au efectuat cercetările aplicative, necesare.

Prin urmare: Institutul Central de Stat al Medicamentului și Cercetării Farmaceutice (I.C.S.M.C.F.), prin adresa nr. 233, din 10 februarie 1982, a acordat importanță produsului înștiințând, totodată, Spitalul clinic de boli infecțioase Colentina că: „...în ședința Comisiei Medicamentului din 26 ianuarie 1982, aceasta a acordat aviz de necesitate produsului. Medicamentului antinevralgic-antigripal în

doi variante, pentru a fi realizat în condiții de microproducție”. Și, ceva mai departe: „Vă aducem la cunoștință că am solicitat Oficiului Farmaceutic nr. 1 din București să vă acorde sprijinul tehnic pentru realizarea probelor necesare verificărilor de laborator și clinice, precum și pentru întocmirea actului de Normă Internă”. Așadar, viza pentru microproducție există, de asemenea. Să mergem cu cercetările mai departe în hățișul acesta de aprobări și vize. Prin adresa nr. 16095, din 1 iulie 1983, C.I.M.C.L., din cadrul Ministerului Industriei Chimice, comunică: **Intrucit pentru produsele livrate, Comisia Medicamentului a avizat microproducția, I.M.B. vă poate ajuta pentru realizarea șarjei „O”.** Aparent, astfel s-ar fi putut crede că au fost înlăturate greutățile și eliminate suspiciunile privitoare la Oficiul farmaceutic nr. 1, care întirzia vădit punerea în practică a celor două formule de medicament, cu tot noianul de aprobări și vize! Nu a fost să fie nici de data asta așa.

Am regăsit printre multele scripte consultate — deținem un teanc întreg, un adevărat dosar! — regăsim adresa nr. 15700, prin care se comunică — a cita oară?! — Oficiului farmaceutic nr. 1, în baza avizului Comisiei Medicamentului nr. 233/1982, cit și a avizului de generalizare nr. 1005/1982, să se treacă de urgență la microproducție și, firește, la normă internă. Adresa Institutului Central de Stat al Medicamentului și Cercetării Farmaceutice nr. 226, din 9 februarie 1982, este înregistrată la Oficiul farmaceutic nr. 1 sub nr. 3657, din 13 februarie 1982. Prin ea se face cunoscut, din nou, că s-a acordat avizul de necesitate medicamentului antialgic-antigripal, în două variante. Incredibil, dar adevărat: de 6 (șase) ori s-au depus dosare și scriptele trebuitoare, scripte parafate și semnate în copie și în original. Aceleași amănări și tergiversări nejustificate. Cele două formule de medicament au dobândit soarta copilului abandonat, copil al nimănui.

Cu vreme-n urmă am adus la cunoștință starea de lucruri tovarășului Valeriu Ceoconică, vicepreședinte al Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie, care, cu un bilet bătut la mașină, semnat și parafat, în a cărui posesie mai simțem, ne-a trimis la tovarășul Emil Măgureanu, secretar al Academiei de Științe Medicale. La discuția noastră au participat dr. Constantin Naghu și dr. Dumitru Dobrescu — ultimul răspunzând de invenții în cadrul Academiei de Științe Medicale. Concluzia la care s-a ajuns, pe loc și pe dată, este că trebuie făcut ceva pentru a urni lucrurile din loc. Undeva se împotmolise roata și nu era prea greu de verificat unde anume și despre ce fel de roată era vorba, care nu era roată, se pare, ci doar o rotiță.

Mai mare ne-a fost mirarea și nesfârșită întristarea și tot pe-atât de mare consternarea și revolta când am văzut și citit în „Muncitorul sanitar”, din 18 iunie 1983, în articolul „Preparate galenice” — articolul în care șeful laboratorului galenic al Oficiului farmaceutic nr. 1 declară, sus și tare, că a fost înlocuit, într-un produs galenic, piramidonul și fenacetina (socoțite a fi nocive la consum îndelungat) cu paracetamolul — aspecte despre un produs altminteri brevetat și care întirzia să fie experimentat la aceeași unitate!! Informăm conducerea Oficiului farmaceutic nr. 1 și-l informăm, totodată, și pe Chiru Pesci, că această formulă este brevetată cu brevetul de invenții nr. 79239, din 1979 și că este, prin urmare, protejată de lege!! Ar fi interesant de știut punctul de vedere al noii conduceri a Oficiului farmaceutic nr. 1, dar, mai ales, al vechii conduceri, în legătură cu modul în care șeful laboratorului galenic, Chiru Pesci, care trebuia să aplice în practică nemijlocit acest brevet colectiv, socotit bun și aplicabil, — modul, adică, în care și-a însușit ideea și brevetul distincțiilor profesori și eminenți cercetători Enache Pușcaru și Alexandru Dumnică?! Este de cercetat, mai în amănunt, modul în care C.P. — care deținea dosarele (6 la număr), ale acestui brevet — și-a însușit și pe ce căi a reușit asta „gindirea și informația tehnică avansată”, cum stipulează „Muncitorul sanitar” din iunie trecut.

Am putea reda o listă întreagă de aprobări și vize. Cu adrese și reveniri. Cu insistențe și rugăminți. Apelurile telefonice

nu le punem la socoteală. La Oficiul farmaceutic, în schimb, batea vântul. Un vânt călduț, liniștitor. În sfârșit, prin adresa nr. 16095, din 1 iulie 1983, inginerul C. Georgescu, șeful serviciului tehnic din cadrul C.I.M.C.L., din cadrul Ministerului Industriei Chimice, comunică, deci în sfârșit, că ar putea ajuta colectivul de cercetători din care mai fac parte și farmacistii principali G. Naftan și G. Nicolescu, în sensul realizării microproducției (tableta AAS), prin achitarea contravalorii a cite 10 000 comprimate din formula I. Pentru a nu lăsa câmp prea misterios în jurul celor două formule de ANTIGRIPALE, vom spune că ele se recomandă cu deosebire în gripelile cu manifestări neocardice (AAS), iar analgezicul P (AAC) este indicat în gripa cu tuse uscată, cit și în tulburările intestinale, stomacale. Medicamente care se găsesc, deocamdată, în cantități foarte mici la farmacia nr. 109 Voluntari și farmacia 73 din Calea 13 Septembrie; medicamente prescrise doar pe rețetă și găsite doar în condiții speciale, grele, așadar, deși au dobândit toate vizele și aprobările.

„Maurice Maeterlinck spunea undeva: „La fiecare răspintie care duce spre viitor, tradiția a pus împotriva fiecăruia dintre noi 10 000 de oameni care să păzească trecutul”. Preluând aceste spuse și dându-le o aceeași semnificație, un cercetător român parafraza: „Pentru un medicament nou, care va intra în practică, sînt necesari 10 ani de muncă încordată și 10 000 de idei inițiale, din care numai una va ajunge la realizare”. Imbrățișăm și sintem într-un tot de acord cu seriozitatea actului de cercetare științifică și aplicabilitatea lui în cîmpul praxisului nemijlocit. Dar nu putem fi de acord cu tergiversările inutile și justificările neavenite. Au trecut 5 ani și, iată, mai bine, de la debutul „odiseei” acestor două medicamente românești și starea la care s-a ajuns este o stare fără de stare. Aceeași blindă tergiversare și același schimb amabil de hirtii. Or, cele două variante de medicamente pe bază de paracetamol, obținute din substanțe indigene, se înscriu, în totul, în ultimele indicații în materie de medicație.

DORIN SALAJAN ■

Minciuna are picioare scurte

Dacă n-ar genera implicații de o seriozitate incontestabilă, întâmplările la care ne vom referi ar putea fi plasate în domeniul a ceea ce se cheamă prostia omezească.

Vă imaginați, spre pildă, reacția pe care o provoacă la o unitate de miliție reclamația unei fapte grave, comisă cu violență, pe timp de noapte, despre ai cărei autori „victimele” nu cunosc prea multe detalii și, deci, pentru prinderea cărora sînt necesare măsuri imediate. Obligațiile profesionale, ca și sentimentul de omenie impun nu doar concentrarea nervoasă, explicabilă, ci și eforturi fizice și materiale solicitate de deplasarea urgentă la „locul faptei”, căutarea eventualelor „urme”, verificarea complexă și operativă a oricărui indiciu care ar putea să contribuie la soluționarea evenimentului.

Ceea ce s-a întâmplat, recent, și la miliția orașului Dorohoi, județul Botoșani, cînd Saveciu Aurel și Florea Neamțu de la întreprinderea Prestări Servicii din localitate au reclamat că au fost victime ale unei tîlhării, împrejurare în care, pe lângă actele de violență comise, autorii — necunoscuți — i-au jefuit și de banii pe care îi aveau asupra lor în noaptea respectivă — unii 2 400 lei, celălalt 1 800 lei. Din primele verificări întreprinse de o echipă operativă a miliției, rezulta că, într-adevăr, cei doi reclamați fuseseră văzuți noaptea plecînd de la un restaurant, cam pe trei cărări, ca se hîrjonișeră, la un moment dat, cu alte persoane, aflate tot sub influența băuturilor alcoolice, dar despre urme de violență ori

despre furtul banilor nu apărea nici un amănunt demn de luat în seamă.

Se continuă, totuși, cercetările. Astfel de cazuri nu sînt chiar așa de simpli de elucidat. Între alte măsuri, se procedează și la audierea soțiilor celor doi reclamați, poate știu ele ceva despre cele întâmplate...

„Aș! Da! De unde au mai scos-o și pe asta?! S-a mirat soția unuia dintre „victime”. A venit el cam echerelît, dar a adus toți banii acasă...” „Și al meu a adus banii, pe care i-a luat ieri de la serviciu” a declarat soția celuilalt.

„Ce aveți de spus?” i-a întrebant ofițer de miliție. „Păi, ce să mai spunem. Am vrut să ne răzbumăm pe ăia care s-au luat de noi astă noapte și am zis că dacă nu avem arme de violență, măcar să spunem că ne-au luat banii...”

„Minciuna aceasta vă costă cite 500 lei amendă pe fiecare, potrivit art. 2 lit. h din Decretul nr. 153/1970, pentru că ați alarmat miliția fără motiv întemeiat” — a replicat scurt ofițerul.

Imaginația numitei S.D., din București, este însă și mai surprinzătoare. Ea își asumă postura de victimă a unui viol și reclamă „cazul” Miliției Sectorului 6, cînd în realitate nu se petrecuse o asemenea faptă, întreaga stratagemă, pe cit de alarmantă, pe atît de penibilă pentru cea în cauză, fusese tîhuită pentru a „justifica” față de soțul gelos (?) întirzirea de citeva ore pe care le petrecuse, de fapt, la o colegă de serviciu.

Atît sancțiunea pe care a primit-o pentru reclamație neintemeiată, cit și oprobiul public la care s-a expus, poate o vor ajuta să înțeleagă, pe ea și pe alții care vor mai fi tentați să alarmeze fără motiv organele de ordine, că minciuna are picioare scurte și alarmele false devin, inevitabil, un bumerang.

MIHAI GROZAVU ■

Omul — interioare de conștiință

Nici cu pretenția, nici cu judecata gîndului

„Subsemnata Bungardean Stela Felicia din Turda, județul Cluj, strada Ratiu nr. 98, m-am născut într-o familie de oameni simpli și am crescut alături de părinți și ceilalți trei frați în armonie și bună-cuviință...”

Pe aceiași ton simplu și convins, semnata scrisorii relatează cum tatăl lor a murit subit cînd nimeni nu se aștepta și ei, copiii mari, maturi, cu meserii și funcții importante în urbe au jurat să nu-l uite niciodată pe părintele lor, eit timp vor trăi, și în atmosfera de pioșenie pe care au întreținut-o în jurul memoriei lui, ei, copiii bătrînului Bungardean au ridicat glasul și s-au împotrivit intenției mamei lor de a porni la un moment dat alături de un alt bărbat, tot văduv, numai că mama lor a cîntărit altfel lucrurile și legăturile dintre ei s-au deferiorat treptat, mama i-a părăsit, apoi a cerut în fața justiției ieșirea din indiviziune ca să poată vinde partea ei și să cheltuiască micul lor avut cu conubinul, avutul lor, al mamei, adică, al ei și al fratelui Iulian care are acum patru copii (celelalte două surori renunțaseră la moștenire după moartea tatălui) și instanța, paradoxal, eu toate că avea la îndemînă multe soluții tocmită eu chibzuială și în spiritul dreptei cumpăniri, din toate a ales-o tocmai pe aceea care nesocotește atît interesele ei, eit și ale fratelui Iulian eu patru copii, atribuind casa în întregime mamei, lor revenindu-le o mică despăgubire...

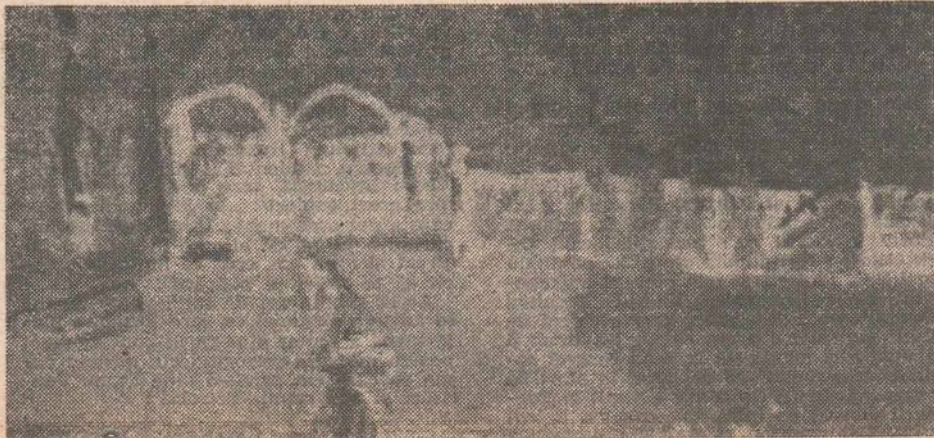
Tonul cursiv al scrisorii se curmă brusc pentru a face loc unei întrebări patetice: **DE CE NE-A MAI FĂCUT?** — dacă e în stare să ne lase pe drumuri de dragul unui bărbat străin etc... Ea care n-a lucrat niciodată undeva, cum au muncit ea și fratele Iulian din retribuțiile cărora s-au strins de fapt banii pentru casa din care astăzi sînt dași afară...

Am început comentariul la această scrisoare din compasiune pentru Stela Felicia și de la premisa, ce ni se părea inatacabilă, că instanța așezase centrul de greutate precumpănitor și vădit cu parțialitate în interesul numai al unuia dintre implicați. Și deși am reseris de mai multe ori începutul, nu l-am sfîrșit nici măcar o singură dată. Mă plictisea. Concluziile mi se păreau fade, îngroșate, nu le găscam tonul potrivit pentru a le înfățișa hirtiei. Am abandonat ideea de a scrie, dar a doua zi am revenit, am fost așezat la masa de scris de o forță mai puternică decît mine. Am mutat centrul de greutate acolo unde mi se părea mie că în mod drept ar fi trebuit pus de la început și balanța, de data aceasta, s-a dezechilibrat în partea mamei, în detrimentul celei care „n-a lucrat niciodată undeva”, cum scrie Stela Felicia... Ca să reechilibrez ce stricasem m-am întrebant:

Dar cei patru copii care au ajuns maturi și cu meserii și cu funcții și eu remunerații și proprii lor copii? Cum au ajuns ei mari și maturi și serioși și bine educați, cine i-a spălat, cine le-a dat să mînince, cine i-a legănat nopțile muncind diminețile și zilele, rinind la porci și la păsări, asudînd sub arșița pe egor? Cine, dacă nu tocmai această mamă căreia acum ei sau ea îi contestă dreptul de a-și croi singură, în deplină libertate a vieții, măsura vieții pe mai departe și îl cere tot ei să se sacrifice și să renunțe din nou și din nou să dea totul copiilor care nici nu mai sînt copii, ei oameni maturi și importanți eum singură serie Stela Felicia.

Aceste întrebări lipseau. Mi-am liniștit acum și-i pot spune Feliciei, pe care am vrut s-o apăr, dar hirtia nu mi-a îngăduit, că niciodată un copil nu se cade să se ridice împotriva părintelui care i-a dat pîne. Nici eu pretenție, nici eu judecata gîndului!

NICOLAE CRISTACHE ■

● Două echipe de divizia A care vor juca în B: Dunărea Galați și Petrolul Ploiești ●

La peluză

Luați-o cum vreți...

Iată judecata mea: duminică, 13 mai 1984, pe stadionul municipal din Tirgoviste s-a disputat un meci care putea la fel de bine să nu se dispute, între echipa din localitate și F.C. Bihor. De spectacol nu putea fi vorba la o echipă care a pierdut aproape toate meciurile din retur; miză — nici alit; timp — să dai și să fugi. Într-un cuvânt: penibil! Și totuși, au asistat 1.000 de spectatori. Puțin, în raport cu zecile de mii de alifadată și de pe alte stadioane. Enorm, față în față cu criteriile de mai sus. 1.000 de case din Tirgoviste au fost părăsite de o mie de bărbați, într-o zi de duminică, pentru ce? O piesă de teatru care strânge o dată o mie de spectatori poate fi considerată un succes. Lăsăm deoparte explicațiile sentimentale: dragostea, devotamentul etc., etc. Fotbalul este o forță și un fenomen care continuă să rămână în cea mai mare parte neexplorat. Acest meci a avut loc în cadrul diviziei de elită. Dar nu din cauza asta au venit totuși o mie de bărbați la un meci care putea la fel de bine nici să nu se dispute. Dacă aceeași echipă ar fi susținut în aceeași zi un meci de baraj pentru evitarea retrogradării în divizia C, să zicem, stadionul ar fi fost arhiplin. De câteva ori mai plin decât la un meci din prima divizie. Reținem două lucruri: fotbalul este un fenomen și o forță pe care e bine s-o cunoaștem și s-o folosim; nu divizia, calitatea ei, aduce spectatorii, ci miza, competiția. Așa cum cinele caută iarba, când se simte rău, bărbații folosesc competițiile sportive ca metodă terapeutică, nici ei nu știu exact pentru ce. Terapeutic vorbind deci, campionatele de

fotbal sînt dorite nu pentru înalțimea lor, ci pentru intensitatea lor. Pot spune pe nerăsuflăte câteva zeci de meciuri din toate diviziile care, la fel ca și acesta la care ne-am referit, puteau foarte bine să n-aibă loc. Atît în prima divizie, cît și în diviziile subordonate. Divizia secundă nu există de altfel decît în prejudecățile noastre. Dacă la Tirgoviste au fost o mie de oameni, la meciul retur dintre Politehnica Timișoara și U. Cluj, echipe de divizie B, vor fi de ordinul zecilor de mii. Cînd joacă Reșița acasă, divizia A în oraș a dispărut. Dacă n-am mai considera ca pe o nenorocire trecerea dintr-o divizie în alta și ne-am asuma în deplină cunoștință de cauză răspunderea stimulării caracterului de competiție sportivă și a menținerii mizei corecte, fotbalul, menirea lui în acest secol n-ar avea decît împliniri. 18 echipe în prima divizie, la noi, diluează și slăbesc competiția, favorizează aranjamentele în zona largă ferită de pericole. Între lupta pentru titlul de campion și lupta pentru evitarea retrogradării n-ar trebui să existe nici un spațiu favorabil afacerii. Dacă în loc de 18 echipe, în acest an ar fi fost doar 14, priviți punctajul din clasament, Sport Club Bacău n-ar mai fi fost atît de generoasă acasă, și altele și altele...

La fel stau lucrurile și în divizia B unde trei serii plicticoase, înlocuite cu două serii puternice ar constitui un lac de acumulare sportivă mult mai fertil pentru valoarea adevărată, pentru marea valoare...

Aceasta este judecata mea.

NICOLAE CRISTACHE ■

Onoare celor învinși!

Campionatul s-a încheiat și... nu prea! Abia după disputarea ultimelor restanțe, Dinamo — F.C. Argeș și A.S.A. Tîrgu Mureș — Dinamo, vom cunoaște campioana, chiar dacă meciul direct dintre pretendente, desfășurat miercuri pe „23 August“, a limpezit apele în mare măsură. Întîlnind pe Steaua într-o partidă contînd ca deplasare, Dinamo a reușit pe merit un foarte prețios rezultat de egalitate, 1—1 (goluri marcate, în ordine, de Laurențiu și Augustin), grație căruia, chiar dacă la un punct în urma Stelei în clasamentul general, a preluat conducerea, în clasamentul adevăratului (+14 față de +13). Cum echipa din Ghencea a disputat toate jocurile, Dinamo nu mai are nevoie decît de o victorie în restanța de acasă cu F.C. Argeș pentru a păstra, indiferent de rezultatul de la Tîrgu Mureș, titlul dobîndit anul trecut. Victorie care, fără a ne hazarda în pronosticuri, pare la îndemîna alb-roșilor, cu adevărat o garnitură matură, chibzuită, omogenă în toate compartimentele, harnică și disciplinată tactic. La fel a acționat ea, cu mult sînge rece, și miercuri. Deși condusă la pauză, după o foarte bună repriză a Stelei, formația antrenată de Nicușor și Dinu a revenit puternic în a doua jumătate a meciului, atingîndu-și scopul de a obține un rezultat egal. Absolut echitabil, am adăuga, după modul în care s-a desfășurat partida.

Dar despre Dinamo va fi vorba, mai pe larg, după consumarea restanțelor.

FAIR PLAY

Noblețea unor gesturi

Din ziarul „Înainte“, organ al Comitetului județean Dolj al P.C.R., aflăm următoarele:

„În finala categoriei 19 ani a campionatului republican de tenis de masă, faza pe județ, au jucat Ioana Lupu, strungărită la întreprinderea de piese turnate Băilești — secția prelucrări mecanice, și Mariana Rădulescu, elevă în clasa a 12-a a Liceului industrial nr. 8 din Craiova. În setul decisiv, la scorul 20—20, o minge a Ioanei pe care arbitrul o „vede“ afară

Pină atunci, să ne fie permise câteva cuvinte despre Steaua, care mai păstrează șanse teoretice de a intra în posesia titlului și care, această variantă ni se pare mai plauzibilă, va reprezenta fotbalul românesc în viitoarea ediție a Cupei cupelor. Acest lucru se va întîmpla (reamintim) și în cazul în care Steaua va cîștiga Cupa României, și în cazul în care o va rata, căci coala finalistă e Dinamo, care va juca probabil în C.C.E. Steaua (și la ea ne vom întoarce curînd) e o învinsă glorioasă. Ea a fost adesea „sarea și piperul“ campionatului, fotbalul ei avîntat, tineresc, plin de imaginație și culoare, fiind apreciat de specialiști și temut de adversari. Cînd jucătorii ei, foarte talentați, dar încă (majoritatea) necalifiți în mari bătălii, vor crește, și asta s-ar putea întîmpla foarte repede, echipa lui Jenei și Stănculescu va putea însemna și mai mult, pe plan intern și, deopotrivă, internațional. Steaua a constituit unul din cîștigurile campionatului (pentru ea) încheiat.

Cum titlul încă se joacă, să încercăm să vedem foarte pe scurt, pentru că vom reveni, ce ne-a arătat campionatul de la locul 2 în jos, cu rezerva că observațiile noastre de azi nu țin loc de analiză. Aceasta va urma. Universitatea Craiova (3) și Sportul studentesc (4) vor evolua, se știe, în Cupa U.E.F.A., pozițiile lor fiind meritate și, judecînd după componența loturilor, justificate. Tocmai în virtutea acestui argument, Craiova ar fi putut, socotim, să spere la mai mult, numai că, din cauze obiective și subiective, ea s-a văzut nevoită să se mulțumească, în final, cu locul 3. Un lant nesfîrșit de absențe, fie datorită accidentărilor (Balaci, Geolău, Doțose, Cămătaru, Negriță ș.a.), fie datorită suspensiilor (cu Ungureanu în fruntea listei, urmat îndeaproape de Cițu), a diminuat capacitatea de exprimare a Universității,

dar nu-l mai puțin adevărat că nici schimbarea echipei tehnice n-a adus revirimentul scontat. Nu e-am pune sub semnul îndoielii competența antrenorului Mircea Rădulescu (dețasat de la F.R.F.), cu strălucire probată în calitate de secund al naționalei, dar ea n-a dat, la Craiova, măsura așteptată. Universitatea cedînd acasă puncte prețioase în fața unor adversari fără cine știe ce viteză (Jial, Dunărea) și fiind silită, spre a le recupera, să se lanseze într-o cursă „pe viață și pe moarte“ pentru prinderea Cupei U.E.F.A. Un loc 3 e, firește, onorabil, dar el rămîne, după opinia noastră (și nu numai), sub pretențiile Craiovei, grupare care, reamintim, a obținut o spectaculoasă calificare în semifinalele Cupei U.E.F.A. (de unde a ieșit fără să piardă în dubla manșă cu Benfica) și a contribuit decisiv la cîștigarea grupei preliminare a C.E. Ce-a fost a trecut, mai important pentru Craiova e ce va fi. Soluția Rădulescu — Ștefănescu (jos palaria pentru talentul și abnegația lui Costică, dar el e abia la începutul meseriei de antrenor) a însemnat, dacă am înțeles bine, o improvizație, dictată de imperabilele momente. Impusă de apropierea C.E., ea va trebui să lase loc unei formule stabile, la care conducerea dublului oltean (și, desigur, oficialitățile locale) s-ar fi cuvenit să se gîndească. Or, din cîte cunoaștem, nu s-a mișcat încă nimic în această direcție! Nu vrem să facem pe profeții, dar tare ni-e teamă că europenele vor trece și Universitatea se va trezi, înaintea campionatului viitor, fără antrenor! Va recurge atunci, presată de timp, la o nouă soluție „din mers“, ceea ce va fi, ne permitem să anticipăm, păgubitor pentru ea și, încă mai grav, pentru tot fotbalul românesc, căruia „campioana unei mari iubiri“ i-a oferit atîtea satisfacții și, concret, atîția jucători de valoare încadrați în lotul național. De ce insistăm asupra acestui subiect? Pentru că problema antrenorului Craiovei nu-i doar a Craiovei sau a suporterilor ei răspîndiți în toată țara, ci ea vizează fotbalul nostru în general, reprezentarea lui cît mai onorabilă, cît mai demnă, pe plan internațional.

Mergînd mai departe, să numim Argeșul una din revelațiile campionatului ce stă să se încheie! Cu o formație fără nume, alcătuită îndeobște din rezerve ale altor echipe, pitostenii lui Dobrin au arătat ambiție și dezvoltură, disciplină tactică și rigoare, plasîndu-se imediat după „europene“ chiar în condițiile unui final mai slab, justificat însă prin numărul crescut de indisponibilități (4 titulari absenți la Tîrgu Mureș!). Cariera Argeșului demonstrează încă o dată că un jucător de superclasă, Dobrin, poate deveni, dacă i se acordă credit, un antrenor de anvergură, capabil să gîndească și, în același timp, să strunească o echipă, s-o împingă, chiar fără valori deosebite, spre vîrfurile ierarhiei. Cu Voicu, Popicu, Bănuță (ați auzit vreodată de el?!), Moromete, Ignat, Jurcă ș.a., Dobrin a izbutit să formeze, în cel mai scurt timp, o formație puternică, de temut. La polul opus, la capitolul deziluziei, Corvinul Hunedoara (locul 12), pînă nu demult o grupare de podium, aureolată de prezența internaționaliilor Klein și Gabor, cărora li se cuvin adăugați Bogdan, Petcu și Văcut, și ei folosiți de Lucescu în campania pentru Paris. Situația Corvinului e însă, opinăm, mai complicată. Dintr-o echipă de frunte, construită cu pricepere și mîgală de Mircea Lucescu în 5 ani (1978-1982), intrată într-o cupă europeană în 1982, ea a început să coboare, în campionatul actual fiind multă vreme amenințată cu retrogradarea. Greu de precizat dacă imprevizibilul Hunedoarei e trecător, căci se zvonește că alți jucători ai ei sînt „curtați“ în vederea transferării! Or, Corvinul a fost ce-a fost și a rămas ce-a rămas pentru c-a avut și mai are încă jucători ca Klein, Gabor ș.a., produse locale sută la sută. Dacă iubim fotbalul românesc și dacă purtăm respect celor ce-l fac, cu competență și sudoare, avem datoria să întreprindem ceva în favoarea Corvinului, pentru că această echipă tînără, prin

care se exprimă un oraș și un județ emnamente muncitorești, pare să fie în pericol! Și din vina ei, de acord, pentru că n-a găsit, la nivel de club, cea mai fericită structură organizatorică. Dar și din vina altora, a federației întîi și întîi? Ajunge să spunem, de pildă, că în timp ce C.S. Tirgoviste, F.C. Constanta, Olimpia Satu Mare, C.S. Botoșani (!) sau F.C. Bihor numără în cadrul centrelor de copii și juniori (subvenționate de F.R.F.) 2, 3, și chiar 4 antrenori, Corvinul n-are nici măcar un antrenor cu normă întreagă?! Asta în pofida faptului, arhicunoscut (numai noi am scris despre asta de cîteva ori), că la Hunedoara au apărut și apar talente deosebite, că echipa locală este campioana țării la juniori, că Mateuț, produs după „seria“ Rednic, Gabor ș.a., poartă banderola naționalei respective?! Corvinul are dreptul, și cu asta am încheiat, la echipa pe care și-a creat-o prin muncă și seriozitate, investind în ea material și spiritual! Să nu se înțeleagă că, scriind așa, sintem împotriva consolidării cluburilor mari. Am susținut și susținem această idee, dar nu ni se pare normal, cui nu i se pare?, ca unui numai să ia și alții numai să dea! Ar trebui să existe, în limitele legii și ale regulamentului, o formă specifică de recompensare pentru cei care descoperă și cresc jucători, iar asta e treaba federației.

Intorcîndu-ne la campionat, să repetăm un lucru știut: au retrogradat Dunărea C.S.U. Galați (16), Petrolul Ploiești (17) și C.S. Tirgoviste (18). Dacă C.S. Tirgoviste, cea mai bine plasată din cele 3 la jumătatea întrecerii (16, C.S. 11 p.; 17, Dunărea 10 p.; 18, Petrolul 8 p.), n-a contat practic în retur, acumulînd numai 5 puncte în 17 etape, celelalte două grupări s-au bătut din răsputeri pînă în ultima clipă, strădănia lor oferind campionatului un plus de culoare și de dramatism. Plecată dintr-o situație aproape fără ieșire (-8 în clasamentul adevăratului), Petrolul n-a dezarmat, reușind să treacă, bîrbătește, și peste escocul din partida cu F.C. Argeș (prima din retur), angajîndu-se într-o cursă a salvării care a înviorat divizia A. După două victorii în deplasare (și unde?!), la București cu Sportul și la Bacău, după egalitatea de la Slatina, noua echipă a Ploieștilui, romanizată (cu frații Gușă de la Brazi, cu Ștefan de la Ploponi, cu Călina de la Prahova, cu Cîrlan de la I.U.P.S. Chitila etc.) și împulsionată de antrenorul Petre Dragomir (care a absolvit cu brio examenul diviziei A), pare să fi ajuns la un pas de... imposibil! Dar, surprinzător, ea a pierdut acasă cu Corvinul și toată speranțele, cîte mai erau, s-au spulberat! Numai că Petrolul, prin evoluția din retur, a demonstrat că aparține primului esalon fotbalistic al țării, jucînd de egal la egal cu orice adversar, pe orice teren. Privită ca un act de curaj nesăbuit, promovarea în bloc a 6—7 jucătorii, cu excepția lui Crîngașu, necunoscuți, debutanți în divizia A, s-a dovedit inspirată și, după ce a îndeplinit baremul celor 24 de puncte, formația ploieșteană n-a fost departe de a scăpa de retrogradare printr-un superb efort colectiv, sprijinit cum se cuvine de organele locale. Cum esențialul în sport, zicea Coubertin, nu e să învingi, ci să lupți bine și cum Petrolul a luptat, cu adevărat, cu toate energiile, nu ne rămîne decît nădejdea de a vedea această echipă reînnoarsă cît mai repede în elita fotbalului nostru. Și-a cucerit dreptul la onoare și Dunărea C.S.U. Galați, pe care un antrenor, de asemenea debutant, Marin Olteanu, venit la cirna formației după a doua etapă a returului, a schimbat-o în bine, purtînd-o pînă în pragul salvării. Dar și pentru Dunărea zestrea săracă din toamnă (10 puncte în tur, 18 în retur!) s-a dovedit, vai, falimentară și o altă echipă bună, tînără, (Soare, Hanghiuc, Vaiscovici ș.a.), capabilă de un fotbal modern, a luat drumul diviziei B. Ca și Petrolul, credem că pentru un singur sezon, dar despre toate astea, ca și despre alte aspecte legate de campionat, va mai fi vorba în aceste pagini.

OVIDIU IOANIȚOIA ■

află că există sportivi sau sportive care pun pe prim plan cinstea, jocul curat, lupta dreaptă și o conduită ireproșabilă, calități de importanță vitală pentru viitorul sportului.

Din ziarul „Flamura Prahovei“, organ al Comitetului județean Prahova al P.C.R., aflăm următoarele, sub semnătura lui Corneliu Șerban:

„Înaintea unor meciuri oficiale dificile, echipa de fotbal Petrolul Ploiești a găsit răgazul să susțină o partidă în comuna Poenariu Burchi, cu o formație locală. Încasările au fost donate unui fost cazangiu la I.U.C. Ploiești și fost elev al antrenorului Petre Dragomir, tînărul Dumitru Oprea, care a suferit un grav accident de tren. Pentru a-i arăta că nu l-a uitat și pentru a-si manifesta în mod concret solidaritatea umană cu cel aflat în clipă de cumpănă Petre Dragomir a venit la Poenariu Burchi cu întreaga echipă a Petrolului. Cel care au săvîrșit un asemenea

gest sînt mai presus de laurii unor învingători ori de amărăciunea unei retrogradări. Locul lor este în adîncul unui suflet de om, loc care se cîștigă mai greu decît orice izbîndă, decît orice mărturie de glorie sportivă“.

Nu ne rămîne decît să ne asociem păreri cititoarei Ruxandra Gabriela Constantinescu, studentă a Institutului Politehnic București, care ne-a scris tot despre acest subiect: „În fața unei echipe care a dat o asemenea lecție de viață, picurînd o geană de alinare în sufletul încercat al unui om, cred că nu trebuie decît să te ridici în picioare“.

Acest sublim act de solidaritate umană se adăugă dirzeniei cu care formația ploieșteană a luptat pînă în ultimul moment pentru evitarea retrogradării, mîrînd stîmna cu care am privit-o pînă acum. Felicitări și sus capul, Petrolul!

CRISTIAN TOPESCU ■

„Sportul reprezintă vigoarea vitală a umanității“

(George Călinescu)

SPORT,
TIMP LIBER

• Câștigătorii Turneului celor 5 națiuni la București •

La Tbilisi...

Cel de-al IX-lea turneu internațional feminin disputat la Tbilisi a întregit bogata tradiție sahistă a locului. Nu întâmplător şahistele gruzine dețin supremația mondială de mai bine de două decenii.

Jocul de șah a pătruns devreme (sec. VII—VIII) în Gruzia fiind considerat ca un „joc al iscusinței minților limpezi“. Curind a fost acceptat ca sport național, figurile primind denumiri împrumutate din miturile naționale. Răspindirea largă de care s-a bucurat șahul în Gruzia a fost strins legată de dezvoltarea literaturii și artei. În prima jumătate a secolului al XII-lea pe vremea țarinei Tamara Mose Honeli s-au făcut primele referiri la piesele și legile șahului în literatură, pentru ca mai apoi, în secolul al XVII-lea, cind istoria țării a cunoscut o perioadă de înflorire și dezvoltare a literaturii și artei, șahul a fost apreciat drept „modalitate de gândire înțeleaptă“. Respectul acordat înțelepciunii acestui joc reiese și din faptul că tinerelor fete, în preajma căsătoriei, li se dă în dar alături de poemul lui Rustaveli un joc de șah. Încă de la începutul secolului al XIX-lea în multe familii din Tbilisi șahul a fost îndrăgit, în competițiile „de casă“ luind parte și femeile. Așa se face că prin anii '40 ai secolului trecut erau cunoscute un număr de 20 şahiste cu reputație. În paginile revistei „Palamed“, iar apoi ale ziarului „Iveria“ au apărut comentarii sahistice și un adevărat reportaj al luptei deschise din meciul pentru titlu dintre Cigorin și Tarrasch (1893). Prima carte de șah a apărut sub semnătura ziaristului M. Sakvarelidze în 1926 cu titlul „Ciadraki“ („Șahul“), un manual de șah, ca urmare a bogatei acțiuni de dezvoltare a șahului de masă. În același an s-a organizat primul campionat al orașului Tbilisi la care au luat parte 600 de concurenți și a fost câștigat de Kasparian (pe atunci un tânăr de 16 ani) și de Zauțavili. Primul club de șah a fost deschis în Parcul de vară de pe malul râului Kura (astăzi „Casa cărții“) în anul 1923, iar începând cu anul 1973 s-a deschis primul „Palat al șahului“ din lume.

Istoria turneelor internaționale feminine a început în anul 1960 prin primul turneu de anvergură, câștigat de Larisa Volpert, urmată de Nona Gaprindașvili. Edițiile următoare au fost câștigate (excepție anul 1968, cind laurii victoriei au aparținut Nanei Alexandria) de campioana mondială de atunci, Nona Gaprindașvili, jucătoarea de temut ce și-a înscris numele pe locul I la toate turneele internaționale la care a participat de-a lungul a cinci ediții ale campionatului mondial. Ediția a opta a turneului tradițional de

la Tbilisi a fost câștigată de actuala campioană mondială, Maia Ciburdașidze.

La actuala ediție a puternicului turneu au participat aproape toate cele mai puternice jucătoare ale lumii, mari maestre cu renume: campioana mondială Maia Ciburdașidze, deținătoarea primului trofeu „Oscar“, Nona Gaprindașvili, actuala deținătoare a trofeului, Pia Cramling, precum și participantele meciurilor candidadelor: Nana Alexandria, Nana Ioseliani, Elena Ahmilovskaia, Marta Litinskaia, Milunka Lazarević. Competiția s-a bucurat de mare interes, fiind pentru prima dată în istoria șahului cind s-a reușit organizarea unui turneu categoria XVI (ELO:2255). Turneul a început cu un mare semn de întrebare în dreptul numelui talentatei sahistice suedeze, venită cu întârziere direct de la marele festival de la Londra, unde participase cu succes. Marea maestră suedeză a debutat în concurs pe cel mai greu culoar întinind în primele patru runde pe primele două jucătoare ale lumii (în primele două runde) și realizând 3,5 puncte din 4 posibile spre surpriza generală. Victoria asupra Nanei Gaprindașvili, în runda a doua, a fost cu mari peripeții pe parcursul unei crize de timp spectaculoase, cu multe „piese în priză“. Finalul a atras aplauzele darnice ale unui public bucurându-se. Posta campioană mondială se resimțea după înfringerea neașteptată din prima rundă în fața polonezei M. Wiese. La jumătatea competiției în fruntea clasamentului se aflau campioana mondială Maia Ciburdașidze și Pia Cramling, care realizaseră 5 puncte din 7 runde. Eforturi evidente de refacere a handicapului unui start deficitar făceau N. Gaprindașvili și N. Ioseliani (care acumulasă doar 1 punct din 4!). În runda a opta și a noua a fost singurul moment în care campioana mondială a condus, rivala sa, Cramling pierzind duelul teoretic cu tenacea mare maestră sovietică E. Ahmilovskaia. Marea maestră maghiară Ivánka Joacă atent și reușește prin multă șansă și curaj să urce în clasament alături de favorite prin victoriile la Anghelova, Litinskaia și Lazarević. Cu două runde înainte de încheierea turneului, Ciburdașidze, Ivánka, Gaprindașvili și Ioseliani au obținut 7 puncte. Prin două victorii consecutive Nona Gaprindașvili a reușit să câștige și această ediție a tradiționalului turneu, lăsând în urmă la distanță unei jumătăți de punct pe Nana Ioseliani, iar la un punct pe M. Ciburdașidze, N. Gurieli (săltată de șansa victoriei în ultima rundă într-o partidă „maraton“) și M. Ivánka, jucătoare ce au realizat 8 puncte. Speranța șahului suedez, Pia Cramling, a forțat prea mult pentru a se număra printre laureate, pierzind din cauza timpului de gândire prea multe jumătăți de punct. S-a clasat la jumătatea clasamentului. Participarea mea la acest turneu a fost din nefericire mai mult un act de prezență, din cauza unei stări fizice proaste.

Competiția s-a încheiat cu un eveniment sahist de mare importanță pentru mișcarea sahistă din Tbilisi, deschiderea Clubului de șah „Nona Gaprindașvili“, ca un omagiu adus îndelungatei cariere sportive a unei adevărate campioane.

MARGARETA MUREȘAN ■

O formație divizionară din România ține în friu Scoția (3—6!)

PRIMUL JOC AL SCOȚIEI ÎN ROMÂNIA

Pe stadionul total neîncăpător din Parcul Copilului, în duminică trecută, sub auspiciile unei autentice vramășii olimpice și cananode amenințătoare ale lui Jupiter-Tonans, spectatorii bucureșteni, care au înfruntat cu stoicism furtuna de mai și inconvenientul îngheșuielii, au fost răsplățiți cu o partidă de rugby titanică, desfășurată în condiții grele, pe o ploaie aproape continuă și un teren clisos, între naționala Scoției, recenta câștigătoare a celei mai importante competiții din lume — „Turneul celor cinci națiuni“ — și Selecționata de Sud din România.

De la bun început, trebuie spus că formația divizionară a noastră a fost compusă aproape în totalitate din jucători de la R.C. Grivița Roșie, clubul frunțas care în iarna trecută obținuse un joc egal (6—6) cu Beziers, campioana Franței, iar de curind, calificându-se pentru finala Cupei României, surclasase echipa Steaua cu 34—0!

În schimb, Scoția, considerată actualmente cea mai valoroasă echipă din lume, vine la noi aureolată de mari victorii categorice care i-au atribuit „marele șlem“: 15—9 cu Tara Gallor, 18—6 cu Anglia, 32—9 cu Irlanda și 21—12 cu Franța!

Cu atât mai impresionant apare scorul infim de 6—3 (6—3), consfințit în prima repriză, prin care Scoția câștigă „la muștață“ primul său joc din țara noastră. Cu atât mai hiperbolic apare aportul jucătorilor și formației de club Grivița Roșie în contextul ultimelor confruntări ale Scoției. Scorul minim realizat din două lovituri de picior ale fundașului scoțian Dods, față de una singură, a lui Constantin, fără înscrierea nici unui eseu, reliefează promptitudinea apărării și placajele ferme, dar greu confruntării a fost dus de cele două gramezi, care și-au disputat baloanele de la egal. Masivitatea unor Campbell, Smith, Jeffrey și abilitatea liniei a treia scoțiene D.G. Leslie, mereu pe muchie de ofsaid, au fost contracarate prin spiritul de luptă și jertfa al grivițenilor Pașcu, Ilca, Măcăneală și prin impecabila prestație competitivă a liniei a treia române: Pongracz, Dinescu și Moraru.

Deși s-a jucat mult cu piciorul, necesarmente tactic, totuși au fost și numeroase faze de eseu, atât de o parte cât și de cealaltă, salvate în ultima clipă și se cuvine subliniat meritul celor doi fundași, îndeosebi al grivițeanului A. Marin, care a făcut o partidă strălucită. Felicitând din toată inima pe combativii jucători români care au reușit să țină în friu magnifica echipă a Scoției, așteptăm cu încredere confruntările acestui turneu.

DECLARAȚII REVELATOARE

Imediat după terminarea jocului din Parcul Copilului, ne-am deplasat la cabi-

nele stadionului pentru a capta câteva impresii încă proaspete. Firește, cea mai importantă a fost aceea propusă de către distinsii noștri oaspeți și am reușit să-l intervievez pe redevabilul mijloc la deschidere J. Y. Rutherford, cel care, prin inspiratele sale lovituri de urmărire ne-a pus multe probleme în repliaj și apărare pe treisferturi.

Îată ce a binevoit să ne declare: „Condițiile jocului, deși noi am jucat de multe ori în condiții asemănătoare, ni s-au părut deosebit de dificile pentru controlul balonului și în special pentru jocul treisferturilor. Regret foarte mult că nu am putut direcționa mai des balonul spre aripi, pentru un joc profitabil, dar am evitat erori posibile. Cu cele trei puncte avantaj, puține dar importante pentru rezultat, am considerat că e bine ca primul meci al turneului să fie câștigat, de bun augur!“

Declarația lui Rutherford, pe cit de judicioasă sub aspectul tactic, e impresionantă prin modestia tonului și recunoașterea implicită a valorii neașteptate pe care le-au opus-o jucătorii români.

Antrenorul Radu Damian de la Grivița Roșie este la fel de succint, dinspre partea echipei sale:

„Pachetul nostru de înaintași a reușit să facă un joc foarte bun și echitabil cu una din cele mai bune înaintări pe plan mondial. Anton, Constantin și Marin au jucat exact și deci foarte util. Linia treia a gramezii noastre a depus un efort exemplar!“

Valețiu Irimescu, antrenorul naționalei noastre de rugby, așteaptă afrentul-test în compania Scoției, care va avea loc duminică viitoare pe Stadionul „23 August“ din Capitală.

El ne-a onorat printr-o singură frază, referindu-se la jocul formației divizionare:

„Cind se joacă hotărît, cu suflet de român, se câștigă prin voință și acesta e marele nostru atu!“

Antrenorul Grigore Aman, veteran al rugbyului românesc, a ținut să-mi împărtășească o mărturisire:

„E cu atât mai bine, cu cât putem să dovedim acum occidentalilor și lumii rugbystice mondiale că avem un nucleu de valori certe mai larg decît componența formațiilor A și B din elita tricolorilor noștri. Devine tot mai importantă și viața cluburilor!“

Încălziți de aceste declarații revelatoare, chemăm pe toți spectatorii și supporterii sportului cu balonul oval la marele meci-test dintre naționala Scoției și tricolorii români, pe Stadionul „23 August“, duminică viitoare, sub semnul unanimității îndemnului:

HAI ROMÂNIA!

TUDOR GEORGE ■

Cronica șoselei

Totul se plătește

După accident, șoferul a declarat că nu-și mai amintește nimic din ce s-a întâmplat la terminarea chefului. Ulterior, și-a adus aminte că partea lui a fost de patru litri de bere, rețineți, nu patru sticle, ci patru litri, și 250 g de coniac, băuți în diferite locuri, căci adevăratul bețiv care se „respectă“ nu bea în același loc, lui îi plac, precum chirișului grăbit din Balada lui Topircănu, mereu alte schimbări de decor. Peste tot, „stăpinul“ uriașului autovehicul a găsit din partea cunoștințelor de la bufete, puncte de aprovizionare, magazine etc, cea mai mare receptivitate, deși respectivii știau precis că respectivul e șofer.

Pină la urmă, omul își aduce aminte, treptat, principalele secvențe ale întîmplării. După ce a terminat lucrul, și-a parcat mașina undeva în afara drumului, alegînd din întîmplare un loc deosebit de pitoresc, o poienă învădată de o iarbă bogată, de un verde crud, străjuită de niște mesteceni. Bineînțeles că pilotul mastodontului n-a urmărit cromatica peisajului, ci să se debaraseze cît mai repede de gigantul pe roți pe care, după spusele șoferului „Chiar dacă o vrea să-l fure, trebuie să-l remorcheze cu tancul!“

Spre sfîrșitul „programului“ de vizitare a „instituțiilor“ din rețeaua lui Bachus, ajuns în stare de „nebuție voluntară“ așa cum numește Seneca, beția, lui Costică îi vine pofta de o plimbare pînă la concubina

sa, despre care li ajunseseră la ureche niște zvonuri, cum că ar avea în ultimul timp un comportament cam libertin. Cu ce mijloc să călătorești 10 km? Chiar dacă, să presupunem, ar fi vrut să-i parcurgă pe jos, așa pentru a inhala aer proaspăt de munte după praful înghițit pe șantier, tot nu putea s-o facă, pentru simplul motiv că picioarele nu-l mai ascultau. Deveniseră de plumb, de lut, de gelatină, numai picioare bune de mers pe jos nu erau, cum nici ale celor doi amici (de beție) nu erau apte de o asemenea performanță.

Pină la urmă, s-a urcat la volan, numai că „uzina mobilă“ urma un traseu ciudat, imensele roți trecînd ba pe acostamentul din stînga, ba pe cel din dreapta. Costel avea și o concepție originală despre deplasarea pe drumuri. „Dom-le, eu știu una și bună: al mai mare, e mai tare. Cind te vede, de la distanță, să se dea la o parte, fie el „mașină mică“, motocicletă, motoretă, nu mai zic de bicicletă. Chiar asta cu mai puțini cai-putere e cazul să se ferească, cind văd muntele meu de oțel alergînd pe asfalt“. Cind l-a auzit pe Costel bătîndu-l la fereastră, Gicuța a rămas, cum se spune, ca la dentist. Încercarea de a evita noua achiziție pe „scara de incendiu“, s-a soldat cu un eșec total. Nu din cauza circumstanțelor concrete, ci pur și simplu pentru că flăcăul, un excavato-

rist înalt și puternic, nu a vrut să se evacueze, rămînînd pe linia întâi. „Adică ce drepturi în plus are asupra ta faimosul asta de Costel, zurbagiul șantierului? Te iubește el mai mult ca mine? De unde! Vine la tine cind își amintește, o dată la două săptămîni. Eu, în schimb, am intenții serioase.“ Ce-i drept, tăria forțelor nu e condiționată întotdeauna de numărul lor. Contează mult și calitatea. „Lasă-i să intre“, zice excavatoristul. Ceilalți s-au lăsat prinși în capcană. Însoțitorilor a început să le scadă moralul. Măriseră distanța față de „curajosul“ Costel. „Cu colosul asta nu-i de joacă, Fănele, îi spuse în șoaptă celălalt „mușchetar“ (al treilea). Să ne ținem mai aproape de ușă, e mai sănătos“. În câteva secunde, Costel, în totală eclipsă de formă, pe care nu-l mai asculta nici măcar limba, s-a trezit în praful șoselei. Ceilalți doi avuseseră grijă să se replieze fără pierderi. În vădită inferioritate, cei trei s-au urcat în cabina uriașei autobasculante și șoferul a demarat pe drumul de înapoiere. La oboseala după o zi de muncă și cea provocată de riul de lichide ingerate de Costel, s-a adăugat efectul dezastruos al finalului întîlnirii pugilistice cu excavatoristul. „Las' că-l mai întilnesc eu pe lunganul ăla“, zice Costel. „O să strigi ca acum: luați-l de pe mine că-l omor“ și cei doi, în ciuda nereușitei „excursii“, izbucnesc în ris. „Rideți ca niște lași. Numai s-a stropșit ăla puțin la voi și ați și spălat putina“. „După tine, lunganul trebuia să se transforme în saci de antrenament? N-ai văzut ce miini avea? Fii atent mai bine în față. Se zăresc niște lumini...“ „N-au decît să se ferească. Nu știi principiul meu?“

În câteva secunde, Skodița, care rula

din sens opus, este transformată într-un balot, parcă pregătit de presele speciale, să fie dat la topit. Coliziunea față în față, ca urmare a dublării fără asigurare făcută de Costel, a fost năpraznică. Cine oare erau cei doi pasageri ai micului autoturism, care și-au pierdut viața? Inginerul și șeful de coloană care, la șantierul cu pricina, aveau, printre altele, sarcina să se ocupe de instruirea și controlul șoferilor, mai ales a unora de teapa lui Costel. „Totul în viață se plătește!“

VICTOR BEDA ■

Ca să ajungi la miez trebuie să spargi coaja

● Să restabilim adevărul ● Cîntecul de dor mă întoarce pe ulița copilăriei ●

„Patima roșie” la Paris

Să restabilim adevărul. Prea multe plâsmuiri, inexactități, în jurul acestui turneu. Pe deasupra se împlinesc șazeceți și unu de ani, în iunie viitor, de la efectuarea lui. Liber oricine să scrie ce vrea și cum vrea, după interese și aranjamente.

Pe indelete, s-o luăm de la capăt.

Creatorul „Teoriei poeziei”, criticul literar Mihail Dragomirescu, dă câștig de cauză în paginile revistei pe care o conduce, „Convorbiri critice”, înzestrării de veritabil dramaturg a lui Mihail Smolsky (Sorbul). Cîteva

remarcae produse ale acestuia — „Poveste banală”, „Săracul popă”, „Praznicul calicilor”, „Letopiseți” — învederează filonul de autor dramatic, fără să-l promoveze în public. Un alt critic, Ion Trivale, de la „Noua revistă română”, elogiază și el drama istorică, în versuri, „Letopiseți”, înlesnind autorului tipărirea ei. Însă Naționalul n-o reprezintă decît mai tîrziu, în 1919. Ne aflăm în 1915. În acest stadiu, Mihail Sorbul surprinde, critică și public, cu o creație dramatică de factură nouă, iese „Patima roșie”, comedia-tragică ce-i va făuri notorietatea. Piesa este admisă, spre reprezentare, într-o sedință a Comitetului de lectură, în care referatul aceluiași Mihail Dragomirescu, membru în Comitet din partea Facultății de Litere, este decisiv. Rămîne de neînțeles cum inovatorul teatral, Alexandru Davila, nu se arătase interesat de această producție, care avea să se înscrie briant în evoluția dramaturgiei autohtone, făcînd cu apariția ei celebritatea lui Sorbul...

În astă vreme, la Teatrul Național — directoratul Alexandru Mavrodî — strălucește o mare actriță, stăpînitore a unui puternic fior dramatic: Tina Barbu. Se va retrage de pe scenă în plinătatea carierei, măritîndu-se cu un moșier de la Buzău, Rușaveteanu. Total de acord, socotînd-o interpretă ideală, autor și conducerea teatrului o distribuie în rolul principal, Tofana. Tina Barbu refuză. Restul distribuției la punct, în frunte cu strălucitorul „candelabru” Ion Brezeanu (Șbilt); Romald Bulfinsky (Castiris), Fanny Rebreanu (Crina) și Ion Iancovescu (Rudy) — urmează o perioadă de întrebări și răspunsuri, care, în nici un caz, nu pot egala marea talent al Tinei Barbu... Se recurge la o tină actriță, într-adevăr frumoasă, care nu făcuse pînă atunci mare lucru, Elvira Popescu.

7 Martie 1916: triumful comediei-tragice „Patima roșie”. Brezeanu — „Ha! Cu șbiltul!” — aruncă piesa pe casă. Genialului comedian se raliază Iancovescu, făcînd din mandolina cu panglicute a lui Rudy, răboj de celebritate. După acest rol, la douăzeci și șase de ani și patru luni, este înălțat societății. Respingerea Tinei Barbu consacră piersicile din obraji și perlele dintilor Elvirei, care prinde rolul mare al întregii cariere. Chiar cea parisiană, de mai tîrziu, devenită „La Popesco”, gloria românească, cu accent străin, pe malurile Senei. În explozia fatalității acestui trio blestemat, masiva prezență a lui Bulfinsky — actor care nu se mai întîlnește azi — stăruie neclintită stîncă tarpeiană. Nici interpreta Crinei, sora soției dramaturgului — devenită Fanny Rebreanu, ca actriță a Naționalului craiovean, la 1911, cînd viitorul mare romancier ocupa postul de secretar literar la acea instituție, sub directoratul Emil Gârleanu — n-are cum stînjeni patima roșie a singelui, din triumful bucureștean... Arhitectură teatrală desăvîrșită, personajii magistral dăltuite, nici o replică de prisos. Scoți una, se surpă totul... Sorbul îmbogățește cu astă capodoperă teatrul românesc.

Și vine Augustul lui 916 cu vaierele clopotelor peste țara care intră în război...

Iancovescu revine, rănit, de la Turtucaia. Preia, împreună cu Aristide Demetriade și Storin, paza avutului Teatrului Național și șoarta actorilor primei noastre scene, rămași în teritoriul ocupat.

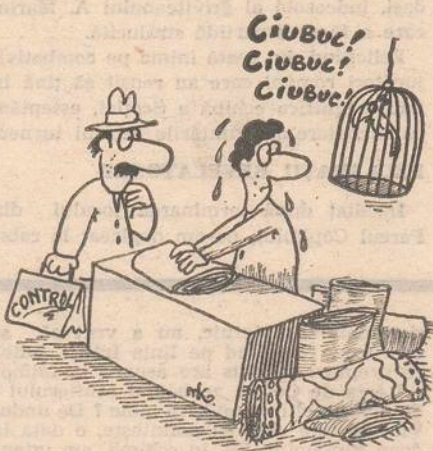
La Național, trupă germană și românească. „Patima roșie” își urmează bi-ruitoarea carieră. Cu Marioara Voiculescu (Tofana), Sorceanu (Șbilt), Storin (Cas-

triș). La Iași, Brezeanu și Elvira Popescu continuă succesul piesei lui Sorbul. În scurt timp Teatrul Național este rechiziționat exclusiv pentru trupa germană, actorilor români fiindu-le îngăduit să joace la Comedia. Soarta grea pentru ei. Sărbătorindu-se poezii vienezi și la trupa nemțescă nevenind publicul, ocupanții cer ca artiștii români să fuzioneze cu cei germani. Paul Gusty, care se sfătuiește cu Iancovescu, dovedind mare curaj, refuză. Iancovescu nu se lasă, trage în nemți ca la fasole... Bravînd și înfruntînd ocupația germană, refuză să joace, la Comedia, în piesa lui Schnitzler, „Liebelci” („Pui de dragoste”). Este arestat. Pătimaș fumător, i se taie tutunul. Lipsit de mahorcă, pînă la urmă acceptă să joace. Însă, în seara respectivă, apare în amoresul dramei, cu un cioc pînă la buric, sala prăpădindu-se de ris... Surprinzătoare apariție comică, după care dispare, lăsînd spectacolul baltă. În continuare, cu textul în mină, Valentinianu se străduiește să spele obrazul autorului vienez. Iancovescu este din nou închis. Scos la anchetă, își vinde pielea greu, recurge la toate tîfnele, și dă peste cap autoritatea baronului Von Gabsattel, cavalier de Malta, fost diplomat la Vatican, intențîndul teatrelor și șeful cenzurii germane. Neamțul, ca să-l impresioneze, la prima întrevvedere, își scoate ochiul de sticlă pe care-l are, punîndu-l în fața actorului protestatar pe birou... Priza de simpatie și verbiajul românului — ambii tratînd într-o superbă italic-nească — spulberă înapoi, în orbită, ter-tipul teutonic. Își dau miinile, rămîn buni prieteni. Și situația amară a trupei românești, de la Comedia, se îndulcește din acea clipă. Pe drumurile de bejenie ale Moldovei, o altă formație artistică, condusă chiar de Mihail Sorbul, spre a-și ușura existența, dă în vileag, din oraș în oraș, excepționalele calități ale tragice comedii.

Se duc nemții... Se rotunjește România Mare, în fruntariile stabilite pe oasele străbunilor. „Patima roșie” intră în patrimoniul teatrului nostru național, unde ar trebui să se găsească și astăzi, fală a creației dramaturgice originale. Alți actori de marcă forțează zăgăzurile complexelor partituri, însă intruchipările lui Brezeanu — Șbilt și Iancovescu — Rudy va să nu fie întrecute, pînă la sfîrșitul sfîrșiturilor...

GABY MICHAILESCU ■

Racul

MIHAIL MATEI ■

Aforisme

În subsolul paginii coboară oricine. În subtext — numai unii.

Despre cartea mea aș vrea să se vorbească ca despre morți. Adică numai de bine.

În privința celebrității mai am o singură șansă: să ajung manechinul unui pictor renumit.

Nu orice alergător poate ține pasul cu generația sa.

Și șoarecelui i-au crescut aripi. Dar nu a ajuns decît liliac.

Cu siguranță, bețivii caută soarele ascuns în vin.

Memoria e o tulburătoare amantă. Nu poți conta pe ea prea mult.

Și valul țipă că e independent de mare. Mare păcat! Toemai ajunsesem gard în gard cu fericirea.

Adun cioburi de fericire. Poate cîndva își vor da mina.

Nu avem șanse să atingem toți perfecțiunea. Ar fi monoton.

Dereglarea clepsidrelor ne-ar putea da iluzia fericirii.

VASILE GHICA ■

„Mă bucur că pot spune: am lucrat la Capșa”

În buna sa tradiție, Casa Capșa — firmă cu o istorie unică și plină de farmec în comerțul bucureștean — a sărbătorit, zilele trecute, ieșirea la pensie a citorva dintre lucrătorii săi, oameni care au numărat cel puțin trei decenii de muncă în localul de pe Calea Victoriei, un adevărat monument al gastronomiei românești. Despre Capșa, pitoresc reper al Podului Mogoșoaii, pe vremuri, dar și al Capitalei, azi, au povestit numeroși scriitori, oameni de artă și politici, de-a lungul a peste un secol de existență a cunoscutelor firme. „Cînd zici Capșa, seria un ziarist pe la 1897, îți lasă gura apă și parcă îți vine imediat s-o pornești spre maestrul cofetăriei și al bucătăriei românești... El a devenit o instituție bucureșteană, un monument de zaharicel”.

Șase „capșiști” și-au luat la revedere de la colegii lor, iar printre ei se află și Ștefan Lăzărescu, cel de numele căruia este legată istoria veche, dar mai ales istoria nouă a firmei, firmă care numai în ultimii zece ani și-a triplat beneficiile, iar la concursurile gastronomice la care au participat lucrătorii săi, de patruzeci de ani încoace, au fost obținute peste 20 de medalii de aur. Iată-i pe „proaspeții” pensionari prezentîndu-se în câteva cuvinte.

Constantin Doichiță, ospătar: „Am început ca ucenic la cîrciuma „Cineli” de pe Calea Griviței și am terminat la Capșa. Este cea mai frumoasă realizare a mea”. Maria Popescu, cofetărie: „O verișoară de-a mea m-a adus de la Turnu Măgurele, cînd aveam 13 ani, la cel mai renumit laborator de cofetărie din București. Au trecut 42 de ani de atunci și încă mă ieșind la pensie din același loc: Capșa”. Constantina Popescu, cofetărie: „Produsele noastre au făcut ocolul Europei. Eu le-am vîndut numai aici, dar foarte mulți străini, trecînd prin Capitală, căutau produsele noastre”. Maria Ioniță, cafegerie: „Mă bucur că pot spune: am lucrat la Capșa. Însă îmi pare rău că lipsește dintre noi „cel de-al șaselea pensionar, tovarăsa economistă Vica Borizeanu, care este bolnavă”. Ștefan Lăzărescu: „Ne-am dat mereu silința să cultivăm ceea ce era de căpetenie la Capșa: seriozitatea, formarea unor meșteri care să ne onoreze respectul față de cei ce ne trec pragul”.

Să-i dăm dreptate aceluia care, în 1933, la numai zece ani și jumătate, a intrat ucenic la Capșa, și să amintim că aici a fost o adevărată școală a alimentației noastre publice, numeroase unități de elită din țară cuprinzînd elevi crescuți la Capșa de către Ștefan Lăzărescu.

Să le urăm celor „șase” multă sănătate!

RĂZVAN BĂRBULESCU ■

Dorul de casă își răzbună tăcerea

Fără ostentație și fără mirare Măriuca Rădulescu a început a-și depăna gîndurile și simțămîntele în grai dulce ardelenesc. Ce încintare! Cu glas duios și aproape înlăcrimat vorbea despre mama ei care „cu acul și ața” și-a crescut copiii dîndu-le în acele clipe de răgaz și îngîndurare cite ceva din frumosul sufletului ei. De-atunci, în-terpreta de azi a cîntecului popular nășăudean știe să-și legene dorul, bucuriile și suferințele în misterul nedezmîntit al cîntecului. Născută în comuna Feldru, în apropierea văii Ilvei, pe-acolo pe unde Someșul își domolește apele, Măriuca Rădulescu, cunoscînd portul și graiul nășăudean, a luat cu ea spre lume citeva din nestematele acestui țînut.

Costumul ei, de-o mare frumusețe, păstrînd forța culorii, se distinge tocmai prin modestia „riurilor” și-a simplității. Urmărind atîtea apariții la televiziune și alte spectacole, surprinzînd cochetăria unor interprete și interpreți care, parcă într-adins ocolește autenticitatea, am întrebato pe interlocutoarea mea dacă nu-i este greu ca, printre atîtea „fote cu paiete”, ea să apară într-un costum fără stridente și cu nojițele la opinci înlănțuite pe gleznă.

„Vedeți, dumneavoastră, nicio-dată nu mi-a fost rușine de graiul meu, de portul și traisita pe care le port. Iar opiniile fac parte din trăirea cîntecului meu. Există părerea că, nu poți rămîne mereu la opinică dar costumul pe care-l port nu se pretează la altceva. Respect Arta Populară, respect măreția acestui popor încît nu-mi permit să fac „retusuri” la ceea ce alții au șlefuit cu sufletul și singele. Am avut norocul să primesc și sfatul inegală-

bilei Maria Tănase care, bolnavă fiind, m-a pus să-i zic o doină de la noi, iar apoi încet și cu căldură neasemuită în vorbă m-a îndemnat să nu părăsesc ducerea lină din doina nășăudeană”.

— Ce este „păunița”?

— Fiecare vale a țînutului dinspre care vin are „păunița” ei. Valea mea are „păunița” ei. Să vă explic. Este o coroniță făcută din pene de pîn pe care o poartă doar fetele înainte de măritis. Totuși, cea mai veche piesă din costum nu e păunița ci cămașa cu cusătură pe cot. Cu timpul au intervenit elemente de amănunt în cusături dar în nici un caz paielele.

— Cum te-ai convins că știi cînta?

— Învățătoarea mea, Marioara Spiridon, căreia îi port o vie recunoștință, ascultîndu-mi încercările de-a reda unele cîntece auzite de la mama, mi-a insuflat acest gînd. De-aceea, și astăzi, cîntecul de dor mă întoarce pe ulița copilăriei.

De cele mai multe ori o vioară măiastră, am numit vioara lui Efta Botoca, însoțește linia melodică a doinelor ei, marcînd acel dramatism curat care pornește din cuvinte.

Și, pentru că dorul de casă își răzbună tăcerea, Măriuca Rădulescu pleacă din cînd în cînd spre Nășăud nu numai să-și improspăteze repertoriul ci să participe activ la desfășurarea activității culturale a județului. O astfel de întoarcere a fost incununată în 1983 cu premiul întii la Festivalul național „Cîntarea României”, alături de Ansamblul „Codrișorul”.

Dezvăluindu-și dragostea pentru folclor ea se destăinuie: „Cînt că mi-e dragă lumea, nu pentru faimă sau cîștig. Se știe dintotdeauna că țărănul a lăcrimat chiar și la bucurie, ducîndu-și dorul și oftatul, iubirea și suferința prin cîntec și lacrimă. Cînd vezi pe fața unui bătrîn o lacrimă lunecîndu-i, și-ți spune că i-a mers la inimă cîntecul tău, te simți cu adevărat împlinit”.

IOANA PROCA ■

Războaiele sînt urîte de mame

UNIVERS

(Horațiu)

• Ochii lor sînt hipnotizați de celebritate • E rindul semiconductorilor •

Mondo umano?

Reconstituiri și supoziții

Pentru început, o completare în ce-l privește pe David Kennedy fiul lui Bob Kennedy care, la sfîrșitul lunii trecute, încetase din viață într-un mod misterios, în camera unui hotel din Palm Beach. Amintim, încă de la început, unul din cei care se ocupau de caz, avansase ipoteza unei morți datorate consumului de droguri, știut fiind că, după uciderea tatălui său, în iunie 1968, David, pe atunci de 12 ani, a fost foarte șocat de întimplare și, din anul următor, adolescentul a început să se drogheze, trecînd încet, încet de la marijuana la stupefiante mai puternice. Puțin mai târziu, același expert a precizat că, în camera respectivă, s-a găsit cantitatea de 1,3 grame de cocaină pură, ceea ce înseamnă mult, iar în corpul lui David au fost descoperite urme de cocaină și de demarol, un puternic analgesic. Moartea lui David are „aparențele unui accident cauzat de drog”, afirma specialistul Jay Pintacuda, completînd că ar fi prematur să se spună acest lucru cu certitudine. Între timp, David Anthony a fost înhumat la Brookline, în Massachusetts, unde și are mormîntul și Joseph, tatăl lui John, Bob și Tedy, și al altor fete, numit și parharul clanului Kennedy. O ceremonie particulară a mai avut loc și în Virginia, la Mc Lean, la proprietatea mamei sale, atât de încercata Ethel.

Ne întoarcem, însă, în timp, la prima tragedie a lui Ethel, la clipa și zilele imediat următoare atentatului împotriva lui Bob, așa cum au fost ele reconstituite și relatate de dr. Thomas Noguchi în cartea sa „Coroner”, atât de comentată. Rămăsesem la momentul propriu-zis al atentatului, mai exact la filmul desfășurării lui în viziunea medicului legist șef de la Los Angeles. După primul foc tras „de foarte foarte aproape”, crede și o susține pe baza unor elemente certe dr. Thomas Noguchi, continuînd: „două alte proiectile l-au lovit (pe Bob n.n.) dar au descris traiectorii diferite intrucît el (Bob) era pe punctul de a se întoarce în jurul său. Unul traversează umărul oblic, din față spre spate; altul a pătruns lateral și s-a localizat în jos de țeastă. Acestea ar fi, deci, detaliile tehnice ale atentatului reconstituit, cum zice medicul legist șef din Los Angeles, la relanti, reconstituire care nu poate duce decît la două posibilități: „fie Sirhan s-a îndreptat spre Kennedy și a deschis focul (mişcare pe care nimeni n-o văzuse) apoi s-a întors la loc (mişcare pe care și, mai mult, nimeni n-a văzut-o) pentru a continua să tragă de la circa un metru distanță; fie o altă persoană a tras primul glonț foarte de aproape și a fugit, după care Sirhan a deschis focul rămînînd pe loc la o distanță de aproximativ un metru”. De fiecare dată dr. Thomas Noguchi lasă loc unor dubii serioase privind atît succesivitatea mișcărilor reconstituite oficial în ce privește atentatul împotriva lui Bob și chiar autorul (sau autorii). De ce scriu asta? Intrucît însuși medicul legist șef susține negru pe alb: „N-am exclus niciodată prima posibilitate. Sirhan ar fi putut avansa și apoi să se retragă fără ca să-l remarce cineva. Experiența mea de medic legist mi-a demonstrat, de ne-numărate ori, că martorii prezenți în mijlocul unei mulțimi nu văd tot timpul ceea ce se petrece în realitate. Ochii lor sînt hipnotizați de celebritate. Doar, împotriva voinței lor și numai cînd observă faptul că este gata să se petreacă ceva anormal privesc într-acolo. Cu alte cuvinte, martorii n-au văzut, poate în realitate, ceea ce s-a petrecut în această noapte”. Inșă, două elemente pun această supoziție sub semnul mării întrebări. Care sînt, vom vedea curînd.

DUMITRU CONSTANTIN ■

Calul de bătaie

„Privirea istorică a strategiei industriei japoneze și cit costă ea America”, așa se numește un raport difuzat anul trecut în S.U.A.. După cum lesne se poate înțelege, raportul atribuie creșterea industriei semiconductorilor japonezi, acțiunilor protecționiste ale guvernului, violarea de către acesta a principiilor pieței libere.

Probabil chiar dacă nu ar fi apărut un asemenea document opiniile de această natură care există și care circulă ar fi trezit oricum dorința japonezilor de a se justifica, de a se apăra, de a lua atitudine. Problemele născute în legătură cu semiconductorii între Statele Unite și Japonia au o istorie oarecum diferită de aceea a obișnuitelor fricțiuni comerciale în diferite domenii. Dacă în ceea ce privește oțelul, automobilele aceste neîntelegeri, aceste priviri dușmănoase s-au născut din cauza avantajelor pe care industria japoneză și le-a adjudecat din cauza creșterilor de vânzări japoneze pe piața americană, din cauza dezechilibrelor provocate de acest mers al evenimentelor, în cazul semiconductorilor industria Statelor Unite stă foarte bine. Ea este liderul mondial, ocupînd cam 60 la sută din piața lumii. Memoriile 64 KRAM, despre care am vorbit, constituie în cadrul raportului citat calul de bătaie, deși el nu înseamnă decît o bucătică din fluxul de semiconductori care traversează, care populează piața electronică. Dar iată el a fost în măsură să declanșeze semnalul de alarmă, să provoace expresii dure, să invoce necinstea competiției, așa cum este ea purtată de niponi.

Cum stau lucrurile din acest punct de vedere? Iată o statistică, în care sînt cuprinse pozițiile Statelor Unite și Japoniei pe piața mondială a circuitelor integrate,

datînd din 1982. În total, S.U.A. dețin 62 la sută, japonezii 31 la sută. În cazul microprocesoarelor americani au 64 la sută, japonezii 33 la sută, al memoriilor americani au 65 la sută, japonezii au 33 la sută.

Așadar, după războiul autoturismelor, după alte războaie, iată acum războiul semiconductorilor, care nu este chiar de ieri, de azi și care nu pare a fi deloc simplu de explicat. Japonezii însă, înarmați cu răbdarea lor providențială, speră ca partenerii și prietenii lor americani să ajungă la concluzia că ei sînt greșii în logica lor și nu japonezii în ceea ce fac. În această privință, dincolo de desprinderea, de dihotomia guvern-antrepriză particulară, dincolo de refuzul categoric de a accepta ca prin ceea ce face guvernul și-a asumat într-un fel vină de brăconaj, de intervenție necinstită, dincolo de toate acestea japonezii demontează bucată cu bucată mecanismul istovitor al acuzațiilor și la fiecare arătare cu degetul găsesc, sînt în măsură să construiască un gest asemănător de răspuns. Ei subliniază, de exemplu, că o liberalizare totală a investițiilor în Japonia s-a produs în noiembrie 1974, iar pentru comerț o lună mai târziu. Și guvernul n-a făcut altceva decît să promoveze un flux nestrîtorat de produse, de capital și de tehnologie. Barierele nu există nici pentru companiile străine, nici pentru produsele străine, de atunci. În 1982 se dă un exemplu. Importurile de circuite integrate au atins valoarea de 127 382 milioane yen, de 2,5 mai multe decît în 1974. Guvernul japonez n-a intervenit în industria semiconductorilor decît ca un factor de direcționare, de îndrumare a eforturilor pentru a asigura o activitate cit mai viguroasă. N-au existat în această perioadă acțiuni de genul naționalizării sau de altă natură, remarcate în alte țări. N-au existat acțiuni de restructurare industrială sau de formare a cartelurilor. Cheltuielile guvernamentale în domeniul semicon-

ductorilor la capitolul dezvoltare-cercetare au totalizat 127 milioane dolari într-o perioadă de 6 ani, 1976-1982, mai puțin decît jumătatea cheltuielilor guvernamentale americane într-o perioadă mai scurtă, 1978-1982.

În timp ce proiectul japonez privind circuitele integrate pe scară foarte largă este încheiat, guvernul Statelor Unite este angajat încă într-un proiect de mai lungă durată și de mai mare importanță privind dezvoltarea, realizarea de circuite integrate de foarte înaltă viteză. Se amintește, totodată, că tehnologia semiconductorilor se află în atenția factorilor responsabili din Statele Unite din 1950, Departamentul apărării, între altele, împreună cu alte agenții, a acționat masiv pentru accelerarea cercetărilor în această direcție. Un loc deosebit în cadrul replicilor formulate de japonezi îl constituie des citate 16 KRAM și respectiv 64 KRAM. Ei afirmă și argumentează că companiile japoneze au comandat 38 la sută din totalul produselor aflate pe piață de primul tip și 70 la sută din tipul secund. Oricum, atrag ei atenția, Statele Unite au 10 companii care produc memorii 16 KRAM și doar jumătate din acestea au trecut la fabricarea lui 64 KRAM.

Prin contraste, toate cele 6 companii japoneze care fac primul tip realizează și cel de-al doilea tip. Se vede treaba că au fost studiate cu luna stărele de lucruri de dincolo de Ocean. Se scoate astfel în evidență că I.B.M. producea semiconductorii de tipul 64 KAT and T ca și altele. Se susține chiar că dacă piața nord-americană a fost în stare să accepte atîtea produse japoneze, aceasta este din cauză că firmele americane nu au fost în stare să răspundă cerințelor pieței. Ea mai mult, o serie de întreprinderi, în care Texas Instruments au început să producă 64 K în același timp cu companiile japoneze. Și atunci cine este de vină?

NEAGU UDROIU ■

DE PE TOATE MERIDJANELE

Cite limbi se vorbesc pe glob?

Problema aceasta a devenit în ultima vreme o preocupare importantă a lingviștilor, dar rezolvarea ei este încă departe. S-au dat cifre diferite, în funcție de criteriile pe care le-a aplicat fiecare cercetător. Este necesar deci să se adopte criteriul unice, precise, admise de toți, și abia atunci se va putea face un inventar valabil al limbilor și dialectelor care se vorbesc astăzi pe glob. Pînă una-alta, informațiile care circulă sînt: circa 3 000 de limbi și circa 12 000 de dialecte. Dar, oricît de multe vor fi acestea și oricîte corecții li se vor aduce cifrele menționate în perspectiva unificării criteriilor, calculele evidențiază că două treimi din populația globului vorbesc și scriu în 11 limbi (în ordinea numărului de vorbitori): chineza, hindi, engleza, spaniola, rusa, araba bengaleza, portugheza, germana, franceza și japoneza.

Laserul în medicină

După cum ne informează Agenția sovietică de presă „Novosti”, medici din Moscova au început să trateze afecțiunile ulcerose cu ajutorul razelor laser.

Evitînd un ciine

A încetat din viață, după 11 zile de comă profundă, unul dintre cei mai mari cicliști din toate timpurile, portughezul Joaquim Agostinho. Avea 41 de ani și era denumit „decanul plutonului”, căci începuse cu Anquetil, continuase cu Merckx și se ținea la fel de tare, al treilea în Turul Franței 1980, în preajma lui Hinault. Nu cîștigase nici Vuelta, nici Giro, nici Bucla, mereu l-a lipsit cite ceva, dar își făcuse un renume, purtat pretutindeni cu respect și admirație, dintr-un caracter frumos și dintr-o longevitate fără egal într-un sport cu legi atît de aspre. La înmormîntarea lui, s-au grăbit să ia parte, între alții, Eddy Merckx și Luis Ocana. Cu același trist prile, intrarea în legendă a unui din marii campioni ai ciclismului, primul ministru al Portugaliei, Mario Soares, a zis: „sportul a devenit mai sărac”.

O ședință de iradiere cu laser durează doar cîteva secunde. La o primă grupă de pacienți, cicatrizarea ulcerului stomacal a început după numai două săptămîni. Acțiunea medicilor din capitala sovietică nu este un fapt izolat: în U.R.S.S. laserul se aplică pe scară largă în medicină. El întrunește două calități la care

Și n-am fi scris, poate, aceste rînduri dacă Agostinho n-ar fi avut un sfîrșit cu adevărat ciudat. Tăranul din Brejenjas, urcat pe bicicletă pentru a cîștiga o bucată de piine și rămas acolo într-o copilărie mereu reinnoită, a căzut în etapa a cincea a Turului regiunii Algarve căutînd să evite un ciine! Mai degrabă, afirmă martorii oculari, un cățel, o fărîmătură, peste care ar fi putut trece, fără rise, în viteză. Căci acolo, înaintea finisului de la Quarteira, cu 300 de metri pînă la linia de sosire, Agostinho trebuie să fi avut 70-80 kilometri la oră! A ferit cățelul, dar n-a mai apucat să redreseze, căzătura provocîndu-i o fractură de craniu care, deși operată la Lisabona, i-a adus sfîrșitul.

O moarte stupidă, veți zice, dar care moarte e altfel? Ciinele, prietenul cel mai erediticios al omului! Iată, prin dispariția lui Agostinho, și reversul medaliei.

OVIDIU IOANIȚOIA ■

medicii au visat de secole — efectuează operații fără hemoragie și nu provoacă pacienților durere. Aparatele sovietice cu laser pentru intervenții chirurgicale pe ochi au fost patentate în S.U.A., Elveția, Anglia, Franța, R.F.G., Canada și în alte țări.

ION D. GOIA ■

Roza vinturilor

MIODRAG PAVLOVIC (Iugoslavia)

pe partea lăturalnică a visului. Totul e lucios, ea mă privește și-mi pune degetele pe timplă — eu spun: Noi încă n-am cinat iar aici mîncarea tare-i bună, dar tace teutonicul ochi albastru și de pat se apropie mările nordice. Mai adorm o dată în vis, ea pleacă, geamănă se face tăcerea.

Nu se știe cînd mă trezesc, văd piatra iluminată, dimineața, strada pustie — a mea, și plec: o dată cu visul am ajuns cerșetor și mi-am uitat pantofii la hotel, și ochii nu pot să-i apuc frumunețea, în marea speranță, desculț, îi dau acuma ocol.

Noaptea

Umbră necunoscută cu dinții înțeleștați stă la poartă

Suntem osîndiți să înflorim pe ziduri

Greierile din fereastră a găsit drumul pînă la stele și înapoi

La moartea unei găini

Găina legată de picior atîrnă din nori fără cap

Sînge în ligheanul toaletei Mină-n mină două cuțite cîntă la pian

Penele din pernă vor ierta gîturile noastre golașe

În românește de PETRE STOICA ■

Lumea se amuză

După — PANORAMA — Polonia

Un țăran

O cursă de persoane, cu banchele ocupate de muncitorii unui centru industrial, ne purta prin civilizația monotonă a nopții de iarnă. Din fiecare haltă urcau foști țărani, își căutau un loc și se întindeau pe banchetele de lemn, cuprinși imediat de un somn adânc. Personalul semăna cu un transport sranu spre cuptoarele unui furnal incins, hrănit numai cu visele acelei dimineți de ianuarie. Singur el, lângă fereastră, cu pălăria căzută pe ceafă, încălțat cu bocanci, purtând moietiere de vinător peste pantalonii strimți, croiți din stofă de lină, veghea în tăcere. Deasupra lui, pe plasa de sirmă se odihneau desagi pregătiți pentru un drum lung, intrați și ei în aerul inert și sănătos al trenului prăfuit. Roțile făceau un monoton, aproape muzical, și el, ținându-și palmele lipite între genunchii strinși, privea nimicul fulgerat pe alocuri de lumini răzlete, de parcă ar fi vrut să pricape adâncimea nopții. Dintr-o privire mi-a citit jumătate din biografie, meseria, virsta, poate chiar și sensul călătoriei. Fără nici o introducere, fără ceremonialul citadin al noilor cunoștințe, abia mai târziu am aflat că-l cheamă Pop Augustin, mi-a spus încotro se duce de parcă mi-ar fi cerut o mină de ajutor.

— Am un necaz cu o bucată de pământ. Numai un țăran poate ști prețul adevărat al unei bucăți de pământ, pentru că numai el l-a vădit, l-a implorat și a tremurat pentru o ploaie sau pentru încoțirea griului. Vecinul său împinsese brazda cu un metru și moțul umblase în judecăți, nu era mulțumit și plecase la București, unde avea, prin cineva din alt sat, un fel de cunoștință care lucra la vagoane.

— Miine dimineață mă întâlnesc cu el, pă Drumu' Taberei!

— Unde? l-am întrebat eu într-o doară.

— P-acolo pe drum, că n-o fi un drum cit lumea!

— Nu-i cit lumea, dar oricum, parcă e ceva mai mare decit Clujul! M-a privit mirat, a mormăit un „măi să fie” dar nici asta nu i-a strămutat hotărârea.

— Dacă nici acolo nu-mi găsește partea, mă duc acasă și nu știu ce fac!

Omul era hotărât, nici o îndoială nu-i clintea asprimea feței pe care puteai citi toate recoltele lui, ale părinților săi și ale tuturor țăranilor care îl vor urma pe pământ. Am încercat să-l mai liniștesc. Să pierzi o brazdă dintr-o holdă de pământ și așa sterp, pietros și îndărătnic nu merită chiar atita chin, atitea drumuri și atita minie. A tăcut, învelind acele îngălbenite în pungă și coli de celofan, și le-a pus în desagi și a zis:

— Dar mneata ce-al spune dacă într-o bună zi ar veni cineva și ne-ar lua cițiva kilometri din țară? Și apoi, fremătind ca un munte într-o dimineață de iarnă, s-a întors spre întunericul care bătea la ferestrele aburite ale personalului.

Privirea lui descifra nesfârșitul nopții și lumina trecerea sa prin timp cu o frumusețe izvorită dintr-o hotărâre nestrămutată, făcându-l să semene cu muntele căruia-l era și paznic și pisc. Neclintii, amindoi se îndreptau spre vecii vecilor de nimeni trecuți.

CORNEL NISTORESCU ■

Cintec pentru
florile
oamenilor-flori

Cei ce-au apucat să vadă, să simtă, să înțeleagă și să trăiască minunea de culoare, de parfum și de vis (vai, cit de scurtă a fost viața acestei minuni, doar cîteva zile, doar trei!) găzduită de foaierul sălii mici a Teatrului Național, vor avea, în plus decit alții, de-a lungul acestei innourate primăveri ce parcă nu mai vrea să vină de-adevăratalea, o lumină în ochi și o căldură în suflet. Vor fi, fără doar și poate, mai buni, mai dreپți, mai oameni. Vor fi astfel, pentru că în preajmă flo-

rilor ceva de neexplicat se întimplă în ființa noastră, ca în fața mereu viindei mări, ca-n fața mereu tăcutelor ninsori dinții, ca în fața mereu plină de taină a munților îmbrăcați în lumina orbitoare a soarelui.

Florile, aidoma muzicii, aidoma picturii, aidoma poeziei, aidoma dansului, lucrează abia simțit, dar neconștient, temeinic și definitiv, asupra gândului nostru, rotunjindu-l, șlefuindu-l, dăruindu-l cu copilărie, cu tandrețe, cu o dulce tristețe, cu alean, cu încredere, cu adevăr, cu puritate și frumos. Altfel, florile nici n-ar exista. Nici n-ar exista dacă n-ar fi chipul însuși, bănuit, esența sublimă a vieții pe pământ. Dincolo de întuneric, dincolo de durere, dincolo de spaimă, dincolo de singurătate, dincolo de neîmplinire, sint florile. Florile cu culoarea lor totală, florile cu parfumurile lor totale, florile cu visarea lor îndelungă. Iar dincolo de flori sint oamenii, grădinarii, adică oamenii-flori. Lor, tuturor, din toată țara, acum, adincă închinăciune și sărutare de mină frumoasă și curată.

VICTOR NIȚĂ ■

Fotografii de ELENA GHERA ■

Flacăra. Redacția: București, Piața Scintei 1, căsuța poștală 3312, cod 71341. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20. Interioare: PROBLEMELE OMULUI (Răzvan Bărbulescu, Marga Nedelea, Mihai Stănescu, Emanuel Valeriu, Georgeta Ștefănescu — 25 42, 21 30, audiențe — 25 58); PROBLEMELE DEZVOLTĂRII (Cornel Nistorescu, Ilie Purcaru, Nicolae Grigore, Ion D. Goia, Dumitru Constantinescu — 25 66); PROBLEMELE CULTURII (George Arion, Adrian Dohotaru, Horia Pătrașcu, Victor Niță — 14 57); PROBLEMELE NOULUI (Ovidiu Ioanitoaia, Opra Georgescu, Liviu Timbus, Lionel Nițescu, Constantin Balacciu, Margareta Mureșan — 21 28); PROBLEMELE REVISTEI (Dorin Gherghinescu, Dan Bărlădeanu, Constantin Dragomir, Elena Ghera, Sorin Postolache — 21 23, 25 69, 20 72, 14 53); secretar responsabil de redacție — Nicolae Cristache — 21 43; redactor șef adjuncț — Nicolae Arsenie — 21 24; redactor șef — 20 02. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scintei”. Cititorii din străinătate se pot abona adresându-se ILEXIM — Departamentul Export Import Presă. P.O. Box 136—137, telex 11 226, București, strada 13 Decembrie.

Redactor-șef: ADRIAN PĂUNESCU